

ESTES DE NADAL I CALENDARI

GARBA

Bon any
no u

BOTIGA DE ROBES

JOSEP MASSONS

(ANTIGA CASA MANENA)

CARRER DE L'ESGLÉSIA, 17 TELÈFON 1145

*HI HA A LA CASA MANENA
NOVETATS DE TOTA MENA*

Especialitat en vestits de senyora i gèneres de punt
Alfombres, teles, mocadors, tapisseria, jocs de taula i de llit.

*És digne de que la visitin els REIS
per a proveir-se i ben servir als qui
vulguin obsequiar.*

Carrer de l'Església, 17 SABADELL

CONFITERIA i FÀBRICA DE XACOLATES SELECTES

FRANCISCO
 TURA

CASA FUNDADA L'ANY 1840

Palanca, 10 // Sabadell // Telèfon 825

MERCERIA i NOVETATS

DE

Ramon Canals

SABADELL

Palanca, 3 i 5 : Telèfon 828

EN AQUESTA ACREDITADA CASA TROBAREU EL MÉS
VARIAT ASSORTIT EN GÈNERES DEL SEU RAM.

FERRAN GAUSENTE : *RAMBLA, 32* : **Sabadell**
Telèfon 850

UNIC I EXCLUSSIU REPRESENTANT
DE LA GRAN MARCA

GRAMOFON LA VOZ DE SU AMO

VENDA I REPARACIÓ DE PIANOS, PIANOS ELÈCTRICS
I AUTOPIANOS : GRAMOFONS I ALTRES INSTRUMENTS
DISCS I PUES : MÁQUINES D'ESCRIBIR WOODS-
TOCK : TOTES LES VENDES SÓN GARANTIDES : VEN-
DES AL POR MAJOR I MENOR, AL COMPTAT I A PLAÇOS

AQUESTA CASA FA 35 ANYS QUE'S DEDICA A LA MÚSICA

ANIS DEL TAUP

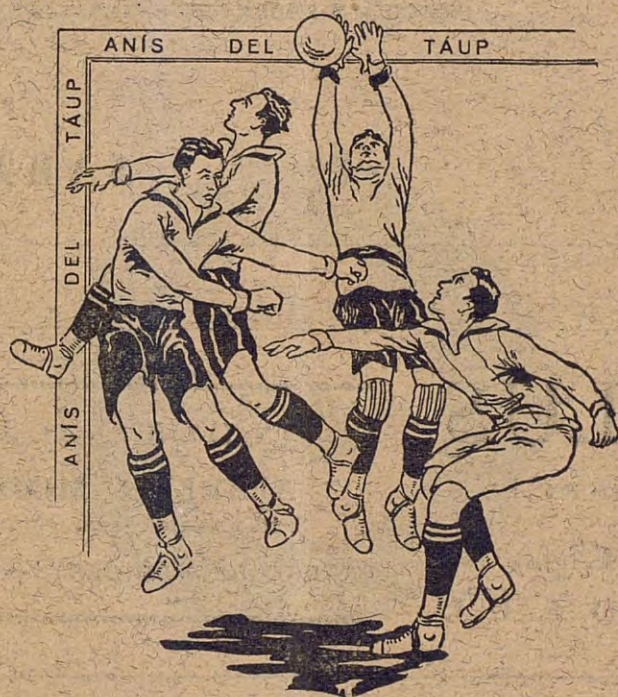
EL REI DELS ANISSATS

MEDALLES D'OR

SARAGOÇA 1908

CREUS DE MÉRIT

MILÀ 1919

IMPORTACIÓ A TOTS ELS PAÏSSOS

FABRICANT:

JOSEP GERMÀ // SABADELL

Especialitat amb articles per a Obres i Maquinària

IMPORTACIÓ DIRECTA

DE LES

PRINCIPALS FABRIQUES ÉTRANGÈRES

PEDREGAR, 25

TELÉFON 652

SABADELL

DENTISTA

Rambla, 8 // Telèfon 163

S A B A D E L L

.....

PONTS D'OR (sense cobrir el paladar)

APARELLS MODERNS

PER A MENJAR SENSE CAP MOLÈSTIA

EXTRACCIONS DE DENTS SENSE DOLOR

~~~~~

SASTRERIA i CAMISERIA ▣ **ESPECIALITAT A LA MIDA**

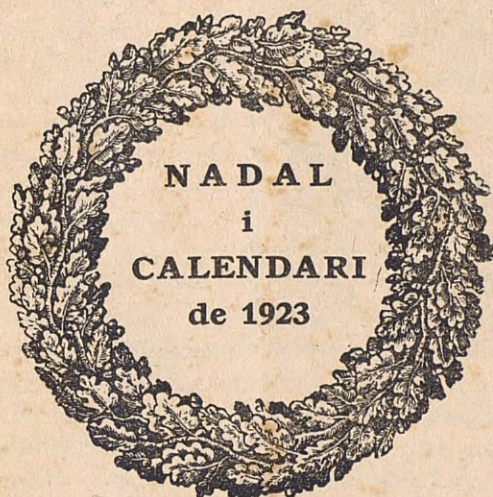
Manresa, 20 i 22

SABADELL

Telèfon núm. 906

GARBA

Redacció: Carrer Calderón, núm. 31

La llum de Nadal

s la diada de la llum la festa de Nadal. Tot'en ella s'envolcalla de claretat. En la blavor torna's transparenta i refulgent la celístia dels estels, abrandats de les cantúries cèliques, que devallen: damunt la terra al bell punt de la mitja nit, esclata el misteri de l'Etern en la nova llum revelada als ulls de l'ànima nostra. De l'encesa de tendror i caritat que fongué en l'intimitat de la Sacra Família les gelors de la pobresa i de la nit gebrada, ne viu amunt dels segles i arreu del món la llar familiar, cor espiritual de les tebiors amorosidores de l'existència humana. El Bet-

lem real de la naixença de Crist, tot auriolat de resplendors de cel i de flames humils de les adoracions terrenes, s'és ja transfigurat en el fulgor perenne de la simbòlica cristiana, feta llum de la realitat sobrenatural, tothora renovada, de la naixença inexhausta de Jesucrist en les ànimes redimides. El Betlem d'aquesta nit no ha passat mai, diu el P. Faber.

El sentiment de Nadal en la vida cristiana és el més trenat d'emoció i transcendència, de majestat i tendresa íntima, de totes les festes nostres. Es corfo-
nen en l'adoració de la mitja nit les més fortes vesllums de la divinitat i els batecs dolços de la joia més humana en l'encís somrisent del Nadó, qui omple la casa paterna. En aquesta hora augusta tota paraula hi escau davant el Verb encarnat, qui entre volquers plora i com Salvador regna: els pastors poden cantar-hi ses passades camperoles davant la Verge que vetlla l'Infantó amb el cor en dalt la contemplació divina; i els Angels, gloriejant la festa de l'Etern, il·luminadora dels humans; s'agermanen amb el silenci sacerdotal del Patriarca, fós en l'abim de l'humilitat adoradora. Sempre més aquest misteri de Betlem renovarà l'encís de l'acostament del cel i la terra, que ara es toquen sos ribatges: llur harmonia cantarà remosa i ses veus es barrejaran en tota sobrena-

tural elevació de la vida humana. I el símbol d'aquest encontre de la majestat i la senzillesa, de la llum i el silenci fulgurará en la realitat espiritual de les adoracions futures: reviurà per l'efusió tendral de Sant Francesc en les delícies del pesebre en mig les boscúries de Greccio flamejant com una antorxa, i s'avindrà amb la grandesa severa i pontifical de les homílies de Sant Lleó; serà aroma de l'intimitat besadora de Sant Bonaventura al Nin del breçol i retornarà a Betlem com orifloma dels espirituals trofeus del Príncep de la Pau, estel guaiador dels viadors vers l'eternitat. Les pies dolçors d'aquesta santa nit per sempre s'enllaçaran amb la gran teolofania de l'Evangeli de Sant Joan en la concordança del misteri betlemític, que en ritme altern ressona enllà en la profecia per les visions sedejants de llum d'Issaïes i les exultacions prenunciadores dels salms messiànics, com ençà de l'història en la narració emocionant de l'Establia per Sant Lluç, en l'himnari solemne de l'Iglésia, preludiat del cant ambrosià *Veni, redemptor gentium*, i en la poesia popular del *Letabundus* o les dolces esparces franciscanes de les nadalenques humils.

La sagrada litúrgia de Nadal, que l'Iglésia de Roma de bonhora conformà com l'adoració solemne de l'Encarnació i la festa de la llum i de la joia íntima, revesteix tota ella aquesta harmonia suavíssima de grandesa i efusió. Hi canten els àngels i els pastors, s'hi revela la claretat del Verb fet home i hi flueix la poesia somrisent del Nadó de Betlem, Príncep de la Pau i Llum del món. Les tres Misses d'aquesta diada són estructurades amb la més forta visió del magne Misteri, el connubi de la naturalesa divina i l'humana en el Redemptor de l'humanitat pecadora. Sant Tomàs veu en la primera missa l'eternal naixença del Verb en el sí de l'etern Pare, per nosaltres invisible i oculta a nostra ment: per ço comença son introit amb l'anunci d'aquesta solemne realitat: *Déu m'ha dit: Tu ets mon Fill, Jo t'he engendrat avui*. L'entrada de la Missa de l'alba ens dóna l'altre significació, el segon naixement, temporal, però espiritual, ço és, la vinguda de Jesús en nosaltres «com l'estel del matí en nostra vida» *una llum resplendeix avui damunt nosaltres, puix és nat el Senyor*. La tercera naixença del Crist és temporal i corporal: és el moment august, que Jesús se'ns fa visible revestit de la carn humana: és la plena llum simbolitzada en la Missa del dia: *Un infantó ens és nat* (1)

Aquesta doctrina de Sant Tomàs, seguida per grans liturgistes, suggereix tal volta la millor explicació mística de les tres misses de Nadal. En la mitja nit l'ús dels salms messiànics porta a celebrar en Jesús el Verb diví, és la naixença eternal que diu Sant Tomàs. A punta d'aua contemplem el Crist com la llum verdadera, el sol novell de la justícia i de la pau: *Déu és nostre Senyor, i damunt nostre fa brillar sa resplendor... aquesta és l'obra del Senyor, gron meravella per nostres ulls*. I en la Missa del dia adorem a Crist com Rei del món, Déu i home verdader: *Un infantó ens és nat: damunt ses espatlles duu l'imperi diví. — De tots els termenals de la terra s'és vist el Salvador... veniu arreu tots els pobles i adoreu al Senyor... La justícia i l'equitat són els perns del seu reialme*.

(1) *Summa theol.*, p. III, q. LXXXIII, 2.

Les oracions de les misses fan sentir fortament aquestes tres idees com el ritme de tot misteri del Natalici del Senyor. Jesús és la llum qui don claretat a nostra vida, i el lliberador de nostres ànimes (oracions de l'aua i del dia). Opera un canvi santíssim entre ell i nosaltres (secreta de la nit). Nosaltres devem merèixer amb una vida perfecta la gràcia d'assolir l'unió completa amb Ell (Postcommunio de la nit). I aquestes idees es mouen i fulguren dins una atmósfera lluminosa d'aires eternals d'adoració: l'Apòstol de les gents apaga sa paraula de foc per a manllevar a David l'extàtic diàleg del Pare i el Fill revelant la naturalesa i la missió del Verb (epístola de la missa del dia): la pregonesa cordial del Deixeble estimat es fon en la contemplació de la glòria de l'Unigènit plè de gràcia i veritat, assolellada de la llum misteriosa i visible: **EL VERB ES FEU CARN I HABITÀ ENTRE NOSALTRES.**

Mes l'Església és maternal, i com si tingués por de que'ns esglaiem en la meravella incomprendible del Misteri, ens amara de tendresa i ens porta l'esguard i el sentiment a la bellesa de l'Infant: entre volquers l'adorem, mentres els àngels canten l'himne de la pau i es fa la llum entorn nostre, claretat d'Orient, estel del dia, joia dels ulls, delícia del cor. El sacerdot i tot el poble s'agenollen en la major adoració de l'any a l'*Incarnatus*, davant el Verb fet home: en tant sentim ja el veïnatge dels Reis, qui porten al diví Infant l'or, incens i mirra de l'humanitat transfigurada per qui és la Llum del món (últim evangeli de la missa del dia). *Un infantó ens és nat, alleluia. Que s'alegrin els cels, ompli's de gaudi la terra davant la faç del Senyor, que ja es act.* Alleluia.

L'eternal reialme s'és obert en la serenor augusta de la mitja nit: el *mag-nus nascitur ordo* de l'ègloga virgiliana comença amb l'aparició de l'Infant, que damunt ses espatlles duu l'imperi diví. Adora, cristià, fes esment de la teva dignitat, i esdevingut participant de la naturalesa divina, vigila de no retornar per torçada vida a ta antiga viltat. Remembra de quin Cap i de quin Cos ets membre. Recordat que arrebatat a la potència de les tenebres, és estat transportat a la llum i al reialme de Déu (1).

LLUÍS CARRERAS, PVRE.

(1) *Sermó del Papa St. Lleó, de Nativitate, lliçons del Breviari.*

Nadal, festa de llibertat

rimera aparició sobre la terra del gran Alliberador dels homes: això és la festa de Nadal.

L'aspiració constant de la Església en la vuitada que precedeix aquesta festa, condensant l'anhel de totes les gèneres humanes abans de la vinguda del Crist, és un clam immens d'alliberació: Vina, oh Emmanuel, Rei i Senyor, vina, i no triguis, a alliberar-nos; vina, i salva'ns; deslliga'ns, i treu-nos de la presó de tenebres, de l'ombra de la mort; vina, i en l'obra del nostre rescat fes mostra de invencible potència.—I, en la Missa Major de la diada, prega: Feu, Senyor, que el Neixement en carn humana del vostre Unigènit ens alliberi, a nosaltres antics esclaus sota el jou del pecat.

Obra d'alliberació és l'obra del Fill de Déu a la terra.

Lliure havia fet originàriament a l'home. Ordre de llibertat era l'ordre diví de les coses humanes, vigent en el Paradís; joc expedit i fàcil de totes les potències i forces de la humana natura, sostingudes i empeses per la

força divinal de la gràcia, cap a l'alta destinació de la nostra vida terrena; àgil moviment de l'esperit, condicionat, però gens trabat, vers la possessió definitiva del Bé, benaurança infinita.....

Tràgic ensorrament d'aquest ordre de llibertat, per a tota la semença de Adam, fou la culpa hereditària.

Restauració pleníssima de llibertat per al nostre llinatge fou l'obra de Jesús.

Hi ha un esclavatge capdal, font i arrel de tot esclavatge. Es l'esclavatge del pecat. Com poden fer promeses de llibertat — diu, dels pseudo-profetes i falsos redemptors del seu temps, l'apòstol Sant Pere (*II, Ptr. 3*) — essent ells esclaus de la corrupció, junyits per la concupiscència a les sotzures de la carn, menyspreadors de l'autoritat, superbs i gosats, predicadors de cisma, blasfemadors, bèsties sense raó que posen llur felicitat en les voluptuositats efímeres de la terra, disoluts en llurs orgies, amb els ulls plens d'adulteri i el cor encés d'un desig insaciable de pecat, seductors d'ànimes, esperits entrenats en l'avarícia, fills de maledicció, desertors del dret camí, fonts

eixutes, núvols agitats pel remolí de la tempesta, altívols, que amb orgullosos paraules de vanitat s'emporten amb afalacs cap als camins de la luxúria i la disbauxa als qui poc abans s'havien separat dels homes sectaris de l'error? Com prometeran llibertat, essent ells mateixos subjectes a l'esclavatge de la corrupció?

Hi ha un esclavatge capdal, font i arrel de tot esclavatge. Es l'esclavatge del pecat. Per això tota tasca d'alliberació que no comenci per llençar, amb forta embranzida, el jou de la culpa, per desfer el captiveri del pecat, per rompre els lligams del vici, és esforç perdut, gest eixorc de rebel·lió desesperada.

El pecat fa els pobles miserables — diu la paraula sagrada (*Prov. XIV, 34*).

— El pecat fa els homes esclaus: esclaus del Maligne, esclaus de la passió, esclaus d'altres homes emportats de la passió i instrument del Maligne.

Hi ha l'esclavatge del pecat, font inestroncable, arrel viva i perenne de tot esclavatge.

Per això hi ha també una alliberació *prínceps*, font ubèrrima de tota alliberació. Es l'alliberació de la gràcia, novament baixada del cel a la terra amb la persona del Crist.

Diu Ell mateix, en l'Evangeli de Sant Joan: *Si el Fill vos allibera, sereu veritablement lliures* (VIII, 26).

Veu's-aquí l'alliberació fonamental i bàsica, mare de tot veritable afranquiment.

Veu's-aquí lo que ens al·liçona la gran diada de Nadal, festa de llibertat.

J. M. LLOVERA, PVRE.

La lliçó de la bona voluntat

1 Nadal és la festa de la pau. Però la pau es dóna sots condició.

En el món material la pau, ço és, l'equilibri de

forces, és gairebé símptoma de decadència. Els novel·listes de la ciència es dediquen a fer pintures a la bestreta de la pau sepulcral que regnarà en l'Univers quan totes les energies físiques seran equilibrades.

En el món de l'esperit, però, la pau és senyal de perfecció i de gran activitat.

Per ço els àngels no canten damunt el breçol del Nadó de Maria, la pau per a tots els homes, sinó tant sols per als de bona voluntat.

Cal el sacrifici, l'abnegació, la caritat, el compliment de tot deure, per a arribar a la conquesta de la pau.

Aquest és el significat de l'himne angèlic, tan repetit per l'Església i pel

poble en aquests dies, en què l'escalforeta d'un Nadó diví, ens aconsola del fred del món que havia girat l'espatlla al Sol de tota benaurança.

Jesús és el germe de totes les restauracions i de totes les conquestes possibles. Però el germe ha de sofrir ans de clivellar el crostissam, i treure a les delícies de la llum la brosta de l'esperança i el fruit de l'alegria.

Tal nosaltres. Germes som també que sembrem i som sembrats en la corrupció per a resorgir en la incorrupció. Per aquesta reeixida, la més gran, la definitiva, la única, hi cal el conreu de la dolor, únic fonament sobre què es basteix la Ciutat del goig. Hi cal, en un mot, *la bona voluntat*, més difícil que no sembla, car ella comporta el compliment de tots els deures i la renúncia a tots els egoismes.

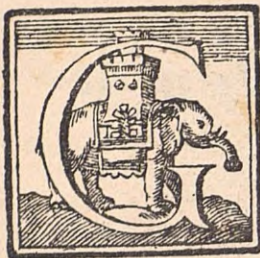
Vulgui Déu que aquesta lliçó, cada any renovada, de la Bona Voluntat, faci entrar el llinatge entenebrit pels viaranyes de la Pau duradora que, com la llum i la pluja, només baixa del cel, anunciada per àngels, com a himne natalici del Bon Jesús.

CARLES CARDÓ, PVRE.

Jorn de Reis

El guiatge

ran jorn el de Reis!

En pendre el lluminós estel per guiatge fou com els Reis de Orient trobaren

l'establia de Bethlem on havia nascut l'infant Jesús. És que l'estel no era solament la massa ignea que amb les fulgurances llurs enllumenava, talment un farell avisador, als navegants dels perillosos roquissars que traidorament s'abscondeixen dessota les blavenques aigues: ensems era la flama de la fe que'ls Magus tenien en el Messies predit pels profetes; fe i amor per el Deu-Home, vingut al món per a deslliurar-lo de l'esclavatge.

Aquella estrella, sola enmig les infinites de l'infinit firmament, ha d'esser pels catalans un símbol. Com els Reis d'Orient, seguint-la amb la fe de l'ideal i l'amor a la Pàtria volguda, poden alliberar Catalunya del jou opressor i redimir-la del centralisme que li priva la llibertat.

Per això, tal volta, hem vist com molt aprop de la barrada senyera, enmig la blavor cèl·lica, qualques patriotes hi obriren una estrella sola i refulgent com la que serví de guiatge als tres Reis, que, escapant-se d'Herodes adoraren al Déu-nadó ofrenant-li el cor, el pensament i la sang,

Gran jorn el de Reis, car ens fa avinent que l'estrella de nostre guiatge no és pas apagada.

J. VIDAL VIÑAS.

77

L'ADORACIÓ DELS SANTS REIS

L'eficàcia del pessebre

ABUT i ben cert és que l'home en l'infantesa i en la adolescència obra més per impuls del sentiment que no pas per la reflexió de la raó; mes aviat endevina que no pas judica i sospesa. Això, dona aquella vibració, aquell ardiment i entusiasme, aquell veure boniques i de color de rosa totes les coses, aquell neguit i frisança per tot ço que té el caire i porta el segell de la dolcesa i de l'amor. I en aquella edat en què les passions encara no actuen, veureu com la tendresa i l'intensitat de sentiment va creixent i multiplicant-se a mesura que l'objecte s'espirtualitza, desitjant

atanye'l per a fruir-ne el tast de la seva savoria. Ara comprem aquell enfeinament que en aquest mateix temps de l'any, tenia ocupada i absorvida tota la nostra activitat. Havia arribat l'Advent, i l'Església amb la seva litúrgia, la fira i els aparadors del carrer de la Rosa, amb les seves figures de pessebre, les seves casetes de cartró i de suru, ens anunciaven que s'acostava la gran Diada de Nadal.

Petit pessebre dels pomellistes fills d'En Josep Terradas

Inconscientment endevinàvem la grandesa i dignitat del misteri, vèiem de lluny i sentíem el ressò del poder de Déu que s'acostava, la frescor de la rosada que anava a fertilitzar tota la terra. I tots els de la mateixa població, rics i pobres, ens congregàvem repartint-nos la feina d'anar a buscar la sorra, la pedra-tosca, la molça i les cireretes de pastor, per tal de vestir el nostre pessebre. Els nostres cors bategaven a l'influx de la realitat divina de Betlem, i aquell quadre hermosíssim amarat de poesia i de sentiment, volíem reproduir-lo en mig de nosaltres, portar-lo a casa i fer-lo contemplar a les nostres famílies.

Vista parcial d'un dels pessebres que construïa el malaguanyat artista Antonino Oliver a la senyorial casa Sallarès

Talment com el Serafi de Assis donava realitat palpitant i viva a aquella emoció tendre i pura que omplenava el seu cor, aixecant en la boscúria un pessebre on feia celebrar la Missa i ell cantava l'Evangeli, així nosaltres sentíem també la necessitat de fer nàixer en mig de nosaltres a Jesús, de què Ell fos per nosaltres l'Emmanuel. Amb místic silenci esperàvem que toquessin les dotze de la nit, i en sentir la primera batallada, plens de joia i alegria i acompanyats de la pandereta, els ferrets i les castanyoles anàvem desgranant aquelles cançonetes que no havem oblidat ni oblidarem mai mes. I des de Nadal fins passat els Reis, el pessebre ho era tot per nosaltres, no hi havia jocs ni diversions; tot arreglant els gresols, regant les cols de l'hortet, el blat del camp i la molça que s'esmortuïa, acostant els pastorets i els tres Reis cap a la cova i can-

viant la palla on jeia el bon Jesuset, passàvem el temps que'ns deixaven lliure els nostres quefers i les nostres obligacions. La nostra satisfacció era grossa en veure com els veïns i les persones més conegudes i amigues entraven a casa nostra per a visitar el pessebre. I el dia de la Mare de Déu Candelera arribava trist a nosaltres, portant el record i l'anunci de què l'endemà haviem de desfer el pessebre.

I tot això no era pas un innocent i senzill entreteniment sense cap eficàcia instructiva i moralitzadora. Els Reis venint de l'Orient, tota la gent caminant

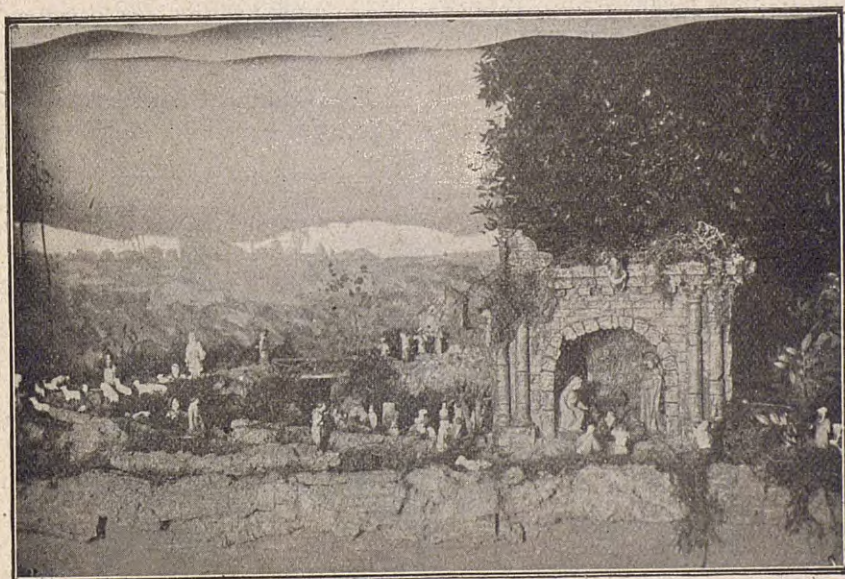
Detall del pessebre de la petita pomellista Merceneta Massons. (Casa Manena)

cap a la cova, l'adoració dels pastors, l'actitut humil i resignada de Maria i de Josep; Jesús, pobre i mig despallat, damunt de les palles, amb el bou i la mula que l'alenaven i escalfaven, bé ens en diuen prou de coses que bellament il·luminaven la nostra intel·ligència i esponjaven i amorosien els nostres cors. I si de tan formosa faisó parlaven a nosaltres, jovincells, també devien fer-ho a les persones grans, com avui hem pogut comprobar-ho, per experiència pròpia; perquè un pessebre no és solament una representació tendre i esclatant de poesia sino també un llibre obert que conté lliçons i ensenyances profitoses per tothom i per tots els estats i condicions de la vida; delecta instruint i instruint delecta. Per això amb l'ànima adolorida, anàvem veient com any per any desa-

Petit pessebre dels pomellistes fills d'En Jaume Vidal i Viñas

Petit pessebre del pomellista Joaquim Arimón Sanmiquel

pareixien del col·legi i sobretot de la llar domèstica. Com un trasto vell i que no serveix per a res, s'havien portat a les golfes i fins s'havia dit que els nostres jovenets d'avui dia obraven molt bé no perdent el temps en aquestes coses. El mot del despreci caigué un dia damunt d'ells. I els que així sentien i parlaven, no sabien veure el fort sentit de tradició que té entre nosaltres el pessebre, per l'interior del qual ha passat i continuament ha actuat l'esperit de la nostra raça que els ha donat un encuny propi, que els ha fet carn i sang nostra.

Per això beneïm aquest moment feliç en què totes les nostres coses són restaurades i espiritualitzades, mirant la pedra d'on havem sigut tallats; cavant endins hi trobarem sempre la deu abundosa que amb la puresa i frescor de les seves correnties, mantindrà ferma i pura l'ànima i la consciència del nostre poble. Per això felicitem amb tota l'efusió del nostre cor els Pomells de Joven-tut que fidels al seu lema de *Fè i Pàtria*, han considerat com un deure seu renovar una tradició quasi perduda en la nostra ciutat que voldriem veure el dia de Nadal esclatant i florida, fent entrar i sentir a cada carrer i a cada casa el raig de llum celestial, la dolça pau que dels cels ha davallat als homes, el diví Nadó. Que's despleguin els seus llavis i s'escampi per tot arreu el ritme i la lletra de les cançons nostrades: La cançó del Rebadà que amb el seu «Vull es-morsar» i «Massa hi ha neu», tan bellament descriu i pinta el nostre tempera-ment; aquell «Desembre corgelat» que davant de la tebior amorosa que surt de l'establia de Betlem, confús es retira, i aquella cançó del Pastoret i de la Pas-tora, totes elles festonades d'ingenuïtat i de senzillesa. I vosaltres, tots els que avui afanyosos vestiu el pessebre i prepareu estatge a Jesús, encesa la vostra ànima amb l'escalf diví i alliçonada per l'exemple que us donen els personatges que fan via cap a la santa covà, fareu molt bé en recordar-vos el dia dels Reis dels pobres; car Jesús, pobre, rebia també en aquests dies les ofrenes i pre-sentalles dels pastors i dels reis.

GABRIEL CLAUSELLAS, PVRE.

Vigília de Nadal de 1922.

El Nadal de 1351 a Sant Cugat del Vallès

L'Abad Biure i En Berenguer de Saltells

AR no sigui més que com una efemèride, bé escau recordar als vallesans el dol que emboirà la nit més clara que té l'any.

Era la nit de Nadal de 1351.

Al monestir de Sant Cugat del Vallès la Comunitat benedictina, al voltant del seu Abad venerable, es preparava per a cantar l'ofici diví de «Nativitate Domini Nostri». El temple era atapeït de fidels que hi havien acudit de tots els indrets de la terra vallesana

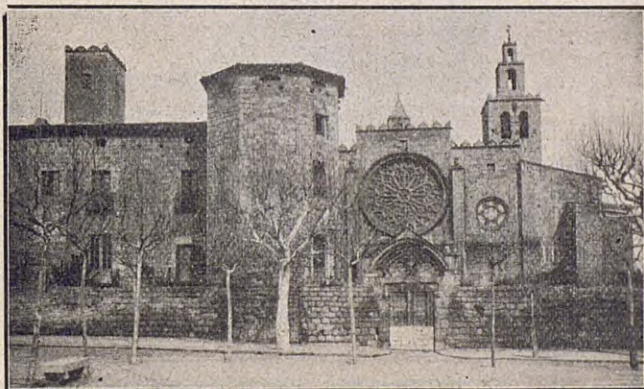
per a glori-
ficar la vin-
guda del
Messies. La joia omplia tots els cors i les campanes repicaven a festa.

De sobte entra un aplec d'hommes amb

barbes i perruques postisses, embolicats amb mantes. Porten espases a la mà, i, proferint amenaces i blasfèmies, produeixen el pànic entre la multitud, la qual, acovardida davant d'un atropell tan inesperat, abandona el temple. Els únics que no es mouen són els monjos, contra els quals es dirigeixen els malfactors, cercant la figura de l'Abad. I en distingir-lo, un d'ells, que tot deixa endevinar és el cap de colla, li parteix la mitra d'un cop d'espasa.

L'Abad Biure, que aquest era el nom d'aquell sant religiós, banyat en sang per la ferida, es dirigeix a l'altar, pren el Sant Crist, se'l posa al pit, i —Ara, si goses, fereix— li diu a l'assassí miserable amb tremolosa veu. Mes a l'as-

sassí res l'atura i se-
gueix col-
pejant-lo.
Un dels
seus com-
panyes en-
fonsa traï-
dorament
un punyal
a l'esquena
del Prelat,
veient que
els braços
del Sant

Cenobi de Sant Cugat del Vallès

Crist aturen els cops que li dona el cap de colla. L'Abat Biure cau en un bas-

per tota la rodalia. La nova del vil assassinat, en ésser coneguda, va produir un general condol.

Els assassins van poder escapar-se de les mans de la justícia, mes els seus noms han passat a la posteritat acompanyats d'una maledicció. Eren: Berenguer Roseta, Ramon Vinaderi, An-

*Vistes de
l'artistic
Monastir
de
Sant Cugat*

sal de sang tot murmurant unes pre-gàries. Fugen els assassins i els mon-jos volten de nou al seu Pastor. Una reliquia que hi ha-via a l'altar del Lignum Crucis contala llegenda que es va apropar a l'Abat per a confortar-lo en la seva a-gonia.

Les cam-panes del monestir van can-viar el seu toc de glòria per a escam-par les veus de dol de la Comunitat

tic Figuerola, Pere Cotó i Gabriel No-guera, i els capitanejava Berenguer de Saltells, fill del noble Ramon de Saltells.

***

Nototsels historia-dors, endonarcompte d'aquest crim sacrí-leg han estat justos en ressen-nyar la causa que el va moti-var. El fill d'En Ra-monde Sal-tells, va do-

nar proves, des del començ de la seva juvenesa, d'un esperit pervers. Infant

encara, ja es descobria en els seus jocs un instint malèvol, que feia esfereir a la seva pròpia mare. Aquests mals instints van anar-se accentuant amb la seva creixensa. Cert dia, Ramon de Saltells va veure's obligat a a humiliar el seu fill davant d'un servent, el qual havia estat tancat per Berenguer en una cambra, en la que hauria mort de fam de no haver-se descobert a temps la malifeta. I Berenguer de Saltells, no volent sofrir l'humil, va fugir de la casa paterna acompanyat d'un criat dolent després d'haver robat als seus pares una quantitat de diners.

El matrimoni Saltells va plorar llarg temps l'absència del fill. Per tots indrets va

enviar missatgers, amb l'objecte de conèixer noves de la seva vida. Mes tot va ésser endebades, i així van passar anys i més anys, fins que ja tothom va donar-lo per mort. De dolor va morir la seva mare, i el seu pare, vell i sol, va dirigir-se a Sant Cugat i va trucar a les portes del monestir, i l'Abad Arnau Ramon Biure, parent seu li va donar la benvinguda obrint-li els braços i endolçant-li, tant com pogué, els darrers anys de la seva vida. En morir, les despulles d'En Ramon van rebre sepultura al monastir, al qual va deixar els seus béns, fent excepció d'una renda que consignava al seu fill per al cas, que no esperava, que es

presentés algun dia. Els anys que havien passat des de la fugida d'En Berenguer, la manca absoluta de noves i l'infructuoses que havien estat totes les gestions fetes per a obtenir-les li feien creure ben fonamentadament que en Berenguer era mort.

La vigília de Nadal de 1351 es presentava a la porta del convent un home abillat amb vestit de pelegrí. Als pocs moments parlava amb el P. Abat. Es va donar a conèixer i va exposar com no estava conforme amb el dispo-

sat pel seu difunt pare. Era Berenguer, el que tothom creia mort. L'abat va rebre'l amorosament i li va fer prometença d'exposar el cas a la Comunitat, mes

En Berenguer va dir que això no li interessava pas, i que volia tots els béns que li pertanyien, i que els volia al moment. Arnau Ramon Biure no va poder accedir a aquella violència, i Berenguer va sortir del monastir murmurant una blasfèmia.

Mentrestant aplegava els assassins en el torrent Ombriu, i allí es planejava el crim. Eren malfactors de Terrassa i Sabadell, ben disposats per a tota obra dolenta. Diu la tradició que entre aquells assassins n'hi havia un, desconegut de tots, i que no més va parlar amb En Berenguer. I el poble va dir que era el mateix diable. Per recordar el concell que va donar-li, és

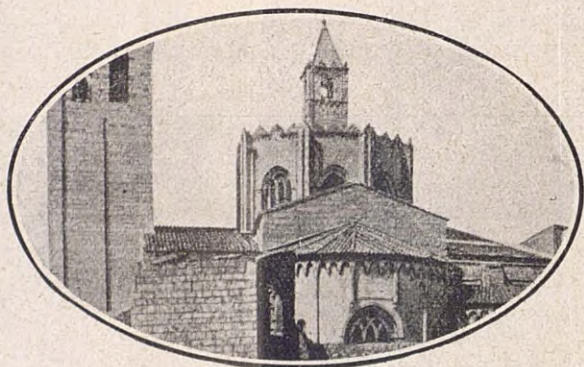

conegut des d'aleshores amb el nom del Torrent del mal Consell el que era Torrent Ombriu.

Uns quants anys més tart, prop de França, un esclavissament de roques va deixar aixafat un orat, que era l'esglai de tota la mainada d'aquells voltants, i del qual se separava també la gent gran, amb esporugüiment. Anava

corrent per camps i boscos demanant la mort, com perseguit per l'ombra del sant abad, que havia rebut la mort al peu de l'altar abraçat amb el Sant Crist, a l'hora precisa que el mon enter recorda la vinguda de l'Home Déu a la terra.

JOAN DE VALRA.

L a N a d a l a

Petita flor gentil,
simbòlica i humil,
que no atrauen les gales de l'abril,
del Cel eixida;
mentre tota altra flor
prodiga son odor,
soterrada Ella serva son tresor,
amorosida.

No la captiva el cant
del moixonet galant;
és, dels gais papellons al bes amant,
indiferenta;
defuig el tebi oreig, |
del rossinyol l'arpeig,
del rient fontinyol el gluguteig,
viva jascenta.

Pressent el pas triomfant
del bell temps inconstant:
entemorida, del jacet estant
sent la llisonja;
mes no la tempten, no,
llisonja ni cançó
i es colga bellament el capciró
de molsa flonja.

Son cor enamorat
de tot lo immaculat,
enyora el blanc desembre emmantellat
de neu i gebre:
dormint en la foscor,
somnia un sol millor,
que desponcelli sa corola d'or
prop del pessebre.

AGNÈS ARMENGOL DE BADIA.

L'Éxode de la Sagrada Família

uan perseguida per Herodes; s'enca-minava a l'exili la Sagrada Família de Nazaret, van parar, una nit, de cantar els ocells al seu pas, començant a xisclar els vents d'una tempesta tan forta, que la neu que s'alçava a l'entorn seu no els deixava donar un pas. Trucaren en una barraca que veieren mig amagada al bosc i... els feren el sord. Truca que trucaràs, sentiren el ploricó d'un noi, i aviat la veu bronca d'una dona que deia: — Qui diantre hi ha? — Oh, uns pobrets! — Passeu de llarg. Aquí no s'escolta ni s'acull ningú a tantes hores de la nit. — Per Déu, que la nit

és freda i borrascosa, — feia la Verge Maria, amb una veu que era per enternir.

La porta a la fi es badava un través de dit i per allà sotjava l'espellingada dona de la barraca com volent veure la cara que feien els nocturns hostes. Veure'ls i mudar de to, fou una mateixa cosa, com colpida d'un cop de gràcia. — Oh pobrets, i quin nadó més rexic que porteu! — els deia — obrint de bat a bat la porta. M'acora de veure-us tremolar de fred sota un cel tan rúfol; mes si us dono aixopluc, no sé què serà de mi ni de vosaltres; car el meu home — deia baixet—és un bandoler de guardar que ara és de patrulla i no vol pas que ningú posi un peu aquí. Mes... entreu, entreu! si la nit és tan freda i en porteu un de tan rexic...! —

Vora del foc la Sagrada Família es retornava, quan a grans cops truca a la porta el bandoler, el qual, en adonar-se en entrar que hi havia gent forastera, clava una mirada torva a la seva dona, capaç de fer-li perdre els sentits. Ventura que ella, tota manyaga, s'afanya a dir: Els he acollit perquè em sembla que fan cara de portar sort. El bandoler mou el cap. S'espolsa el gebre de que anava cobert. Penja en una estaca el sarró, tot palpant la presa del darrer robatori, i acostant-se després a la vora del foc, entre els divins hostes, comença de mirar-se'ls esbarriadament bo i preguntant: — I doncs, qui sou vosaltres? — Oh, uns pobrets emigrants els quals la tempesta i la Providència han dut anit sota aqueix vostre sostre — responia Sant Josep. El bandoler esgratinya el foc, i girant-se devés sa dona fa: — Noia, porta quelcom, que soparem. La dona cregué, i la Verge, com que era tan humil, s'aprestà a servir el que tenien: «panses i figues i nous i olives i una plateta de mel i mató».

El bandoler trobà aquell dia que el sopar era més bó i no es cansava de dir-ho. De sobte, com atret pels esguards del diví Infant, feia a la Verge:— Oh, quin nadó més formós que porteu, nazarena, el meu no és pas així, mireu, tot ell és una lepra. La Verge se'l mira compassivament, augurant-li que es curaria i que devindria formós com el seu.

La nit avençava. Al fogar cremava l'últim tros de boscall. El vent, que xiulava a fora com un endemoniat, s'entafurava per totes les escletxes de la barraca. De la xemeneia baixaven udols com de fera selvàtica. Roncaven ja el

Majòlica de l'artista sabadellenc En Modest Casademunt

bandoler i la seva dona damunt son jaç d'herba seca, quan la Sagrada Família, que no les tenia totes, d'esglai va tremir. Es que a fora es sentiren passos de soldats. Serien els de Herodes?... Apagaren el darrer cremalló del foc per a amagar que allà hi visqués criatura nada, i arrupits vora la cendra tebiona, dins la fosca d'una nit turbulenta, esperaren el matí, que mai arribava, per a reprendre el viatge. Llustre encara, la Verge demana aigua per a rentar son nadó. I mentre el rentava, la dona del bandoler deia que sentia una olor com de roses. Maria somreïa amb això i li recomanava que amb aquella mateixa aigua rentés després la lepra del seu fill. El bandoler que, fregant-se els ulls, havia ja obert la porta, veient els divins hostes a punt de partir, sentint d'ells, per la bona aco-

llida, paraules de remerciament, els deia: «Voleu que us acompanyi? I mentre Josep i Maria anaven responent, passant el brancal: «Gràcies, gràcies», el bon Jesús—diu—que va somriure.

Aquell somriure el corprengué tant, que ja perduda al llunyedar la Sagrada Família, deia a la seva esposa: «Si ara fos a fer els acompanyaria»: La muller, més enamorada que ell d'aquella gent fugitiva, l'acosta vora l'aigua on havia estat rentat Jesús. «Què hi trobes? li diu. «Que fa olor de roses. Rebegem-hi el nostre infant, com ha dit la nazarena, car aquells hostes feien cara de portar sort», afegeix l'esposa. I al primer remull resten meravellats de veure com la lepra anava caient de son cos, com una crosta de roure, devenint son fill tan xamós i odorant que no el coneixien. Aleshores el bandoler mira al llarg del camí per anar-los a l'encontre. Es cala a córrer per encalçar-los i, Déu sap on paraven, no en trobà rastre enlloc. Entrada la nit, torna a la barraca amb el corn de la manta ben proveït i després de besar el seu menut, que saltava a la falda de la mare, deia bo i esgratinyant el foc: «Si avui tornessin aquells hostes, després d'un bon sopar amb «panses i figues i nous i olives i una plateta de mel i mató», els daria el meu jaç i àdhuc el meu botí, i si després volien marxar, els acompanyaria perquè no els robessin pel camí.

* * *

Més de trenta anys havien passat sense que el bandoler hagues esment de la Sagrada Família, ni la Sagrada Família del bandoler, Sant Josep ja havia mort. Jesús no se'n faltava gaire, car, agònic, pantejava a la creu. La Verge que no el deixava, distingí entre la cridòria dels qui occien el seu Fill una veu amiga que deia: «Senyor, recordeu-vos de mi quan sigueu en vostre regne». Era la veu del bandoler, el qual condemnat per ses malifetes a morir en el mateix suplici que Jesús innocent; com si en sa mirada hi hagués descobert el dolç somriure d'aquell infant d'anys enrera i volgués complir la paraula d'ajuntar-s'hi, si el retrobava un jorn, li demana en ses derrerries ésser son company etern a la glòria, com en el calvari és son company de creu. I Jesús que no es fa pregar, del bandoler en féu el bon lladre, car ho fou de sa gràcia, i en paga de l'acolliment que va donar a la Sagrada Família en aquella nit freda i borrascosa de quan era petit, li promet sopar amb ell al Paradís.

MOSSÉN JOSEP CARDONA.

La Guitarra

Els fadrins li deien, Rosa,
del barber no'n fassis cas.

Ella era una filadora
i jo un fadrinet barber;
tantes cançons jo li treia,
que pel barri tothom deia:
«ara passa el cançoner».
Jo els deixava que diguessin:
mai hi fet cas de raons;
i amb ma guitarra seguia
cantant li de nit i dia
noves i tendres cançons.

Tantes n'hi vaig fer,
tantes en vaig treure...,
tantes en vaig fer
que só el cançoner.

Els fadrins li deien—Rosa,
de'n Peret no'n fassis cas,
ós un barber i és un gran maula;
encar que't dongui paraula,
Roseta, no'l creguis pas.
Però jo canta que canta
mig enmalaltit d'amor;
de dia i de nit cantava,
les cançons que li endreçava
li arribaren fins al cor.

I un jorn li digui
si per fi em volia,
un jorn li diguí
i va dir-me: «si».

Amb un gran cant d'Al·leluia
aquell «si» vaig celebrar,
i fou tanta ma alegria
que la guitarra aquell dia
no sé com no's va trencar.
Foll de joia jo cantava
cançons a la meva amor,
i aquell dolç «si» de ma aimia
dins mon cor es mantenia
com una rosa d'olor.

Un any va durar
nostre prometatge;
un any va durar
i al fi ens vam casar.

Quan eixiem de l'església
amb ma volguda muller,
tots els joves em somreien,
i a cau d'orella es deien
«¡mira, mira el cançoner!»
Ha lograt amb sa guitarra,
amb ses cançons i amb sa veu,
a la Rosa filadora
que més d'elles s'enamora
que de l'or d'un ric hereu.

Jo vaig contestar
«perquè em bescantàveu»
jo vaig contestar,
«ja podeu cantar».

Vaig plantar-ne desseguida
botigueta de barber;
tantes barbes repelava
que a ma casa sempre entrava
molta gent i molt diner.
No mancant salut i feina,
jo vivia enamorat,
tant ma esposa m'estimava
que a casa meva semblava
un cel de felicitat.

I sempre rasant,
la meva guitarra...
i sempre rasant
rascant i cantant.

Jo lograva amb ma guitarra
fent sentir acords novells,
tot lo que en lo món volia,
menys un fill que no tenia
per consol quan fóssim vells.
—Si no es compleix nostre anhel
nostra vida per ço és bella;
pot mancar-hi alguna estrella,
mes no deixa de ser un cel.

I era la veritat,
dolça era ma vida;
i era la veritat
ma felicitat.

Mes ¡ai! la ditxa en la terra
passa com un foc follet,
llumina amb sa flama vaga
sols un moment, i s'apaga
deixant en l'ànima el fret.
Ma muller va morí un dia,
omplint ma casa de dol;
jo, que morta l'esguardava,
la plorava i l'abraçava
perquè em veia al món tot sol.

L'enterro es va fer
de ma aimada esposa,
l'enterro es va fer
de mon cor també.

La parròquia que tenia
poc a poc ha anat minvant;
des que'm mata la tristesa,
des que'l dol en mi ha fet presa
tots em van abandonant.
Tan sols tú, guitarra meva,
ara em restes per consol;
anirem abdós fent via
i cantant per nostra aimia
cançons rublertes de dol.

Adeu, doncs, adeu,
lloc de ma naixença,
adeu, doncs, adeu,
aimat poble meu.

Quintet de l'any 1870 dirigit pel musicòfil sabadellenc En Ferran Gausente

Al morir-se ma companya
ma alegria va morir;
les flors del cor se'm marciren,
mos cabells s'esblanqueïren
i s'apenà mon sospir.
En va cerco l'alegria
per a minvar el meu mal;
en va la guitarra invoco,
totes les cordes que toco
treuen un so funeral.

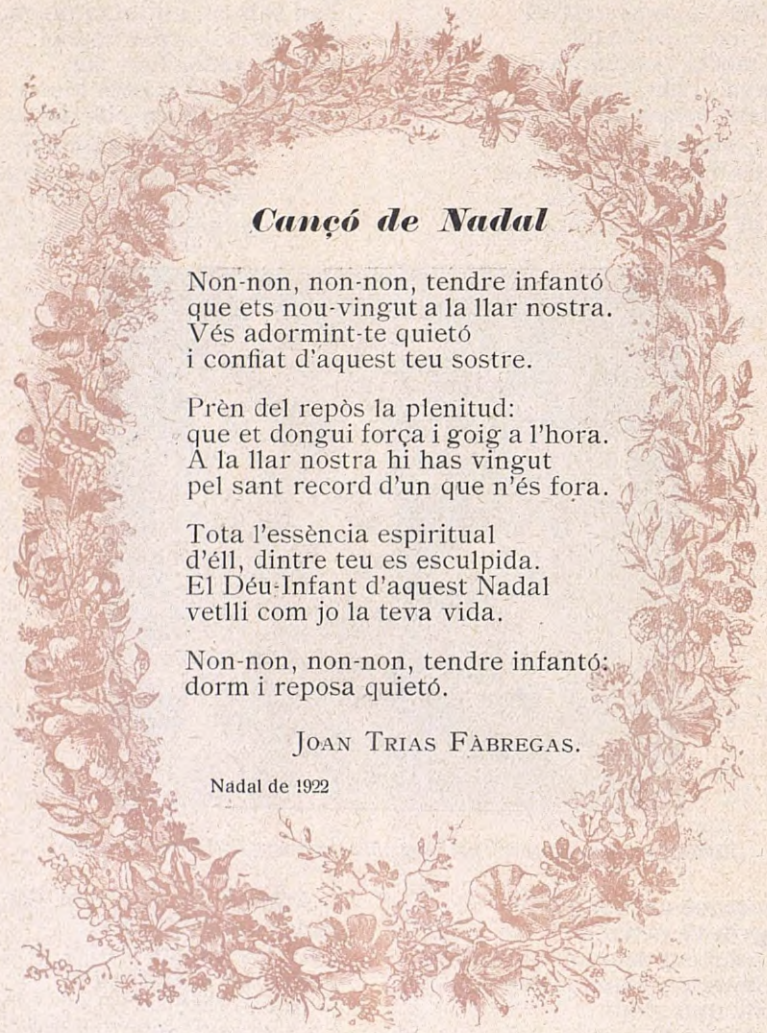
Sols veus de dolor
trovo en ma guitarra,
sols veus de dolor
trovo en mon trist cor.

Anirem pel món fent via
caminant d'ací i d'allà,
i per les ciutats i viles
populoses i tranquiles
jo ton so faré escoltar.
I, si cantant, una llàgrima
de mos ulls se m'escapés
recordant ditxes passades,
amàgue-la a les mirades
que'l món no se'm rigüés.

Anem, doncs, cantant
i pel món fent via,
anem doncs, cantant
cantant i plorant.

MANEL RIBOT I SERRA.

Cançó de Nadal

Non-non, non-non, tendre infantó
que ets nou-vingut a la llar nostra.
Vés adormint-te quietó
i confiat d'aquest teu sostre.

Prèn del repòs la plenitud:
que et dongui força i goig a l'hora.
A la llar nostra hi has vingut
pel sant record d'un que n'és fora.

Tota l'essència espiritual
d'ell, dintre teu es esculpida.
El Déu-Infant d'aquest Nadal
vetlli com jo la teva vida.

Non-non, non-non, tendre infantó:
dorm i reposa quietó.

JOAN TRIAS FÀBREGAS.

Nadal de 1922

G E N E R

1 Dilluns	✠ CIRCUMSICIÓ DEL SENYOR. S. Concordi, m. i Sta. Eufrosina, vg.
2 Dimarts	EL SANTÍSSIM NOM DE JESÚS. Sant Siridió, bisbe.
3 Dimecres	Sants Daniel i Florenci, màrtir i Santa Genoveva, verge.
4 Dijous	Sants Tito i Rigobert; bisbes; Caio i Aquilis, màrtirs.
5 Divendres	Sant Telesforo, papa; i Santes Estilita i Emiliana, verges.
6 Dissabte	✠ L'ADORACIÓ DELS SANTS REIS GASPAR, MELCIOR I BALTASAR.
7 Diumenge	LA SAGRADA FAMÍLIA. Sants Llucià, prevere i Teodor, monjo.
8 Dilluns	Sants Llucià, Apolinar, Severí i Màxim, bisbes.
9 Dimarts	Sants Julià, Vidal, Fortunat, Segon i Fèlix, màrtirs.
10 Dimecres	Sants Nicanor, dr.; Agató, papa; Guillem, bisbe; i Sta, Alfreda.
11 Dijous	Sants Higini, papa; Alexandre, bisbe i Santa Honorata verge.
12 Divendres	Sants Arcadi i Modest, màrtirs i Santa Taciana, màrtir.
13 Dissabte	Sants Gumersind, prevere; Leonci, bisbe i Santa Verònica, v.
14 Diumenge	Sants Hilari, bisbe; Fèlix, màrtir i Malaquias, profeta.
15 Dilluns	Sant Pau, primer ermità i Santa Secundina, verge.
16 Dimarts	Sants Fulgenci i Ticià, bisbes i Santa Priscila, verge.
17 Dimecres	Sants Anton, abat; Marian, diac. i Santa Rosalina, monja.
18 Dijous	La Càtedra de Sant Pere a Roma i Santa Priaca, verge.
19 Divendres	Sants Marius, Juli i Sadurní i Santes Pia i Marta, màrtir.
20 Dissabte	Sants Fabià, papa; Sebastià, soldat màrtir i Mauro, bisbe.
21 Diumenge	Sants Fructuós; bisbe; Eulogi, màrtir i Santa Agnès, verge.
22 Dilluns	Sant Vicents espanyol, diac. — Poc hi ha, poc hi direm.
23 Dimarts	Sants Raymond de Penyafort, confrare. i Ildefons, arquebisbe.
24 Dimecres	Sants Timoteu i Felicià, bisbes i màrtirs i Tirs, màrtir.
25 Dijous	La Conversió de Sant Pau, apòstol i Santa Elvira, verge i mr.
26 Divendres	Sant Policarp, bisbe i màrtir i Santa Paula, vídua
27 Dissabte	Sant Joan Crisòstom, bisbe i Santa Angela de Merici, verge.
28 Diumenge	<i>de Septuagèsima</i> , Sants Julià, bisbe de Cuenca; Tirs i Flaxià, màrtirs i Santa Margarida, verge. — (I. B.)
29 Dilluns	Sants Francisco de Sales, bisbe i confessor; Valeri, Sabinià, Papies i Mauro, màrtirs i Santa Barbea, màrtir.
30 Dimarts	Sants Hipòlit, prevere i màrtir i Fèlix IV, papa i confessor.
31 Dimecres	Sts. Pere Nolasc, cf.; Tirs i Cir màrtirs i Sta. Marcela, vda.

Cant de l'amor estival

L'Amor, que es feu tants dies esperar
i que ja creia somniar debades,
un jorn vingué i em va donar la mà:
jo vaig seguir llavors ses petjades.

Al meu entorn el món no era tan bell
com en els dies de la primavera
que el cor cantava com un altre ocell
i s'espandia com la rosa vera.

Mes jo sentia alliberat mon viure
de la menaça de la soledat:
en braços de l'amor era més lliure
i amb ella sola més acompanyat

que quan darrera l'una i l'altra amada,
volent de totes posseir l'encís,
restava sol en caure la vesprada
en mon jardí d'ensomni fonedis.

I deia: — Ja no em cal la comparança
amb aquell temps que tot és flor i és
de l'estiu ara sento la poixança [cant;
que el desig fa concret i palpitant.

Ara per tot la vida fructifica;
i si les flors caigueren dels fruiters
i dels ocells minvava la musica
i l'oratjol no flaire com adés,

FEBRER

1 Dijous	Sants Ignasi, Sever i Pau, bisbes i Santa Brígida, verge.
2 Divendres	(Abans ✕) LA PURIFICACIÓ DE NOSTRA SENYORA O CANDELERÀ. Sant Corneli, centurió i Santa Felicià.
3 Dissabte	Sants Blai, bisbe i la Beata Joana Lestonac, vídua.
4 Diumenge	de <i>Sexagèsima</i> . Sant Andreu Corsino, bisbe.
5 Dilluns	Santes Agata i Calamanda, verges i Sant Isidor, màrtir.
6 Dimarts	Santa Dorotea, verge i la Beata Arcàngela Gírlani verge. El Sant Misteri de Cervera.
7 Dimecres	Sant Ricard, rei d'Anglaterra i Sant Romuald, abat.
8 Dijous	Sants Joan de Mata, fundador; Sebastià i Santa Elisenda, vge.
9 Divendres	Sants Ròmul i Donat, màrtirs i Santa Apolònia, verge,
10 Dissabte	Santa Escolàstica, verge i Sant Guillem, duc i ermità.
11 Diumenge	de <i>Quinquagèsima</i> , Ntra. Senyora de Lourdes; St, Desideri, b.
12 Dilluns	Els set servents de Maria, Sant Modest, màrtir i Santa Eulàlia de Barcelona, verge.
13 Dimarts	Sants Beniane i Marcel, màrtirs i Gregori II, papa.
14 Dimecres	de <i>Cendra</i> . Sts. Valentí, prev, i mr. i Vidal b. i Sta Fenícula, v.
15 Dijous	Sants Faust i Jovita, germans màrtirs i Santa Agape, verge.
16 Divendres	Sants Onèssim, bisbe i Elies, màrtir. — <i>Dejuni. Abs. de carn.</i>
17 Dissabte	Sts. Ròmul, Faust i companys màrtirs i Silvi, bisbe. — <i>Dejuni.</i>
18 Diumenge	I de <i>Quaresma</i> . Sants Simeó bisbe i Alexandre, màrtir.
19 Dilluns	Sants Gabí, prevere i confessor; Mansueto, bisbe i Conrad, cfs.
20 Dimarts	Sants Eleuteri i Nilo, bisbes i Santes Paula i Irene, verges.
21 Dimecres	Sants Severià, bisbe i Daniel, prevere. — <i>Dejuni. — Témpores.</i>
22 Dijous	La Càtedra de Sant Pere a Antioquia, Sant Aristió, bisbe.
23 Divendres	Sant Pere Damia, bisbe. — <i>Dejuni. — Témpores. — Abs. de carn.</i>
24 Dissabte	(Abans +) Sant Maties, apòstol; Sants Modest bisbe i confessor i Julià, màrtir. — <i>Dejuni. — Ordres. — Témpores.</i>
25 Diumenge	II de <i>Quaresma</i> . Sant Fèlix III, papa i Papias, apòstol.
26 Dilluns	Sants Fèlix III, papa; Victor, màrtir i Alexandre, bisbe.
27 Dimarts	Sants Leandre, bisbe i Gabriel de la Dolorosa, confessor.
28 Dimecres	Sants Romà, abat; Rufí i Macari, màrtirs. — <i>Dejuni.</i>

pels camps i per les hortes i les tanques
hi ha un bé de Déu de fruites per demà,
fan els ocells el niu dalt de les branques
i els blats ja prenen la color del pa.

No val això tant com la primavera?
Oh, sol ardent! Oh, juny madurador!
Ton bes de foc blaeix la rosa vera
prò el fruit madura i l'ompla de dolçor.

Així talment la meva amor venia,
rera la flor, l'il·lusió i el cant:
no era una flor ni era una melodia
sinó l'Amada viva i palpitant.

—Oh, Amada meva, mon amor esguar
[da,
vaig dir-li un jorn en l'amplitud del
[camp,
—caminàvem tots sols a mitja tarda
i eren les mans un amorós lligam—

esguarda com la vida, forta i brava,
per tot esclata sota el sol ardent
que dins l'escorça fa bullir la saba
i amb el seu bes colora el fruit turgent.

Així també l'amor omple les venes
i madura les nostres joventuts;
es decanten les boques de tan plenes
dels besos saborosos retinguts.

—Estrenyia les mans de l'estimada
i sentia en mon front sos negres rulls;
i la tarda de juny, clara i daurada,
fulgarava en les gemmes dels seus
[ulls. —

L'Amada respongué: —Pesen els besos
com pesa el fruit en el brancam, és
[cert,
mes cal servir-los cautament defesos
i retenir-los com el fruit mig verd.

MARÇ

1	Dijous	Sants Rosend i Albí, bisbes i Santa Eudòxia, màrtir,
2	Divendres	Sant Simplicí, papa, — <i>Dejuni.</i> — <i>Abstinència de carn.</i>
3	Dissabte	Sants Celedoni, Emeteri i Medí, màrtirs. — <i>Dejuni.</i>
4	Diumenge	<i>III de Quaresma.</i> Sants Casimir, rei i confessor i Basili, bisbe.
5	Dilluns	Nostra Senyora d'Àfrica. Sants Eusebi i Mario, màrtirs.
6	Dimarts	Sant Olaguer, bisbe de Barcelona i Santa Coleta, verge.
7	Dimecres	San Tomàs de Aquino, doctor i confessor. — <i>Dejuni</i>
8	Dijous	Sant Joan de Deu, f.
9	Divendres	Sant Pacià, de Barcelona, bisbe i Santes Francisca, vídua i Caterina de Bolònia, verge. — <i>Dejuni.</i> — <i>Abstinència de carn.</i>
10	Dissabte	Sants Macari, bisbe; Ciprià i Alexandre, màrtirs. — <i>Dejuni.</i>
11	Diumenge	<i>IV de Quaresma.</i> Sant Eulogi, prevere i Santa Aurea, verge.
12	Dilluns	Sants Gregori el Magne, papa doctor i confessor i Bernat, b.
13	Dimarts	Sants Ramir, monjo i Roderic, prevere i Santa Modesta.
14	Dimecres	Sants Afrodisi i Patrici, màrtirs i Sta. Matilde, reina. — <i>Dejuni.</i>
15	Dijous	Sant Longinos, Centurió màrtir i Santa Madrona, verge.
16	Divendres	Sants Hilari, bisbe; Ciriac, draconià i Dionís, màrtir i Santa Maria, penitenta. — <i>Dejuni.</i> — <i>Abstinència de carn.</i>
17	Dissabte	Sts. Patrici, b., ap. i cf. i Josep d'Arimatea. — <i>Dejuni.</i> — <i>Ordres.</i>
18	Diumenge	<i>de Passió.</i> Sant Salvador d'Horta i Santa Faustina, verge.
19	Dilluns	✠ Sant JOSEP, espòs de Nostra Senyora i Sant Leonci, bisbe.
20	Dimarts	Sant Ambrós de Sena, confessor i Sant Pau, màrtir.
21	Dimecres	Sant Benet, abat i fundador i Santa Fabiola, vídua. — <i>Dejuni.</i>
PRIMAVERA		
22	Dijous	Sant Deogràcies, bisbe i confessor i Santa Caterina, verge.
23	Divendres	ELS DOLORS DE NOSTRA SENYORA. Sants Josep Oriol, prevere i confessor i Victorià, màrtir. — <i>Dejuni.</i> — <i>Abstinència de carn.</i>
24	Dissabte	L'Arcàngel Sant Gabriel. Sant Nicolau, màrtir. — <i>Dejuni,</i>
25	Diumenge	<i>de Rams.</i> LA ANUNCIACIÓ DE NOSTRA SENYORA, Sants Pelai, bisbe; Quirze, màrtir i Santa Dula, màrtir.
26	Dilluns	Sant Braulí, de Saragoça, bisbe i Santa Tecla, màrtir.
27	Dimarts	Sants Alexandre, màrtir i Rupert, bisbe i Santa Lídia, màrtir.
28	Dimecres	Sant Sixt III, papa i Santa Fortunata, verge i màrtir.
29	Dijous	SANT. Sants Eustassi, abat i Bertoldo, confessor.
30	Divendres	SANT. Nostra Senyora de la Estrella. — <i>Dejuni.</i> — <i>Abst. de carn.</i>
31	Dissabte	SANT. Sant Amadeu, duc de Saboia — <i>Dejuni.</i> — <i>Ordres.</i>

Oh, púdica defensa ! De quin arbre
abans de la collita no caigué
un fruit, endut per la ventada barbre,
o perquè vagi madurar primer ?

Caminàvem. La pròdiga natura
arreu mostrava sos presents al sol.
Ja vaig pendre l'amor per la cintura
i ens aturàrem vora un fontinyol.

Com era bell de reposà una estona
assaborint aquells instants divins !
Un cirerer ens feia de corona
i les cireres eren com robins.

I fou aquella l'hora venturosa
que esdevenia irresistible el bes :
l'Àmada era en mos braços tremolosa,
ens esguardàvem sense dir-nos res

i, poc a poc els llavis s'ajuntaven
—oh, delícia immortal del bes pri
[mer ! —
com les cireres roges, que es besaven,
aparellades, dalt del cirerer.

JOAN ARÚS.

Del «Llibre d'Amor» acabat d'aparèixer.

A B R I L

1 Diumenge	PASQUA DE RESURRECCIÓ. Snts. Venanci i Huc, bs. i Ireneo, mr.
2 Dilluns	(<i>Abans</i> ✕) Sants Francisco de Paula, confessor i Urbà, b.
3 Dimarts	(<i>Abans</i> †) Sants Benet de Palerm, confessor i Benigne, mr.
4 Dimecres	Sant Isidor, de Sevilla, arquebisbe i Santa Flotilde, màrtir.
5 Dijous	Sant Vicents Ferrer, confessor i Santa Emília, verge i màrtir.
6 Divendres	Sants Sixt I, papa; Marcelí, màrtir i Celestí, papa.
7 Dissabte	Sants Epifani, bisbe; Sadurní bisbe i màrtir i Ciriac, màrtir.
8 Diumenge	de <i>Quasimodo</i> . Sants Albert el Magne i Amanci, bisbes.
9 Dilluns	Sant Demetri, màrtir i Santes Maria Cleofé i Casilda, verges.
10 Dimarts	Sants Ezequiel, profeta; Apoloni, prevere i Santa Elvícia, mr.
11 Dimecres	Sant Lleó el Magne, papa i Santa Florència, verge i màrtir.
12 Dijous	Sants Juli, papa; Víctor i Sabas, màrtirs i Sta. Susana, verge.
13 Diumenge	Sants Ermengol, rei; Màxim, màrtirs i Urs, bisbe.
14 Dissabte	Sants Justí el Filòsof i Valerià, màrtirs.
15 Diumenge	<i>II després de Pasqua</i> LA DIVINA PASTORA, Sants Teodor i Victori, màrtirs i Santa Basilissa, verge i màrtir.
16 Dilluns	Sant Toribi, bisbe de Astorga i confessor i Cayo, màrtir.
17 Dimarts	Sants Anicet, papa; Elies, màrtir i Robert, abat.
18 Dimecres	SOLEMNITAT DE SANT JOSEP. Sant Eleuteri, bisbe.
19 Dijous	Sants Lleó IX. papa; Vicents i Rufo, màrtirs.
20 Divendres	Sants Sulpici i Víctor i Santa Agnès de M. Pulciano.
21 Dissabte	Sants Anselm i Simeó, bisbes i Santa Alejandra, màrtir.
22 Diumenge	<i>III després de Pasqua</i> . Sants Soler i Caio, papes.
23 Dilluns	Sants Jordi, màrtir. <i>patró de Catalunya</i> i Fèlix, prevere.
24 Dimarts	Sants Eusebi i Fidel, màrtirs i Santes Bena i Doda, verges.
25 Dimecres	—(<i>Abans</i> †)— Sant Marc, evangelista i Santa Franca, verge i monja. <i>Lletanies majors</i> .
26 Dijous	Nostra Senyora del Bon Concell. Sts. Cleto i Marcelí, màrtirs.
27 Divendres	NOSTRA SENYORA DE MONTSERRAT. Sant Pere Armengol.
28 Dissabte	Sant Prudenci, bisbe i confessor i Santa Valèria, màrtir.
29 Diumenge	<i>IV després de Pasqua</i> . Sants Pere de Verona, màrtir, Secundí, bisbes; Emilià, màrtirs i Santa Antònia, verge.
30 Dilluns	Sant Pelegrí, confessor i Santa Caterina de Sena, verge.

Elogi de les estacions

Premiada als Jocs Florals de Mollet del Vallès en 1920.

PRIMAVERA

Fresca llum... novelles flors....
per primícia una viola.
Primavera amb ses fulgors
mai arriba tota sola.

Brilla el rou pels camps florits,
cada flor dóna sa flaire,
la oreneta trenca a crits
el silenci que es fa en l'aire.

L'oreig rissa els verds sembrats,
rima el grill sa cançó vella,
dels arbres que són brotats
convida una ombra novella.

La fressa als nius ha esclatat
als cors la sang duu alegria,
canten pastors al serrat,
donzelles a la masia,

ocells al bosc i al jardí
i a cada porta un fadri
lligant un ram per l'aimia.

1	Dimarts	(<i>Abans</i> †) Sants Felip i Jaume, apòstols i Santa Grata, verge.
2	Dimecres	Sants Atanasi, bisbe i dr.; Ciriac i Ambròs, màrtirs.
3	Dijous	(<i>Abans</i> †) L'Inv. de la Santa Creu, Sant Alexandre, papa.
4	Divendres	Sants Ciriac, bisbe; Paulí, diaca i màrtir i Santa Mònica.
5	Dissabte	La Conversió de Sant Agustí, Sant Màxim i Santa Irene.
6	Diumenge	<i>X després de Pasqua.</i> Sant JOAN ANTE PORTAM·LATINAM.
7	Dilluns	Sant Estanislao, bisbe i màrtir.
8	Dimarts	La apar. de St. Miquel Arcgel., Sts. Víctor, m.; Pere i Bladi, bs.
9	Dimecres	Sant Gregori Naciàncé.
10	Dijous	✠ LA ASCENSIÓ DEL SENYOR. Sant Antonin, arquebisbe de Florència i Santa Beatriu, verge.
11	Divendres	Sants Eudald, Pons i Anastasi, màrtirs.
12	Dissabte	Sants Domènec de la Calçada, confessor i Dionís, màrtirs.
13	Diumenge	<i>Infraoctava de la Ascensió.</i> NOSTRA SENYORA EELS DESAMPARATS, Sant Pere regalat, confessor i Santa Gliceria, verge.
14	Dilluns	Sants Bonifaci, màrtir i Pasqual I, papa i confessor.
15	Dimarts	(<i>Abans</i> †) Sant Isidre llaurador i Santa Dionísia, verge.
16	Dimecres	Sant Joan Nepomucé, màrtir i Santa Màxima, verge.
17	Dijous	Sant Pasqual Bailon, confessor i Santa Restituta, verge i mr.
18	Divendres	Sant Fèlix de Cantalici, confessor.
19	Dissabte	Sant Pere Celestí, p. — <i>Vigília.</i> — <i>Dejuni.</i> — <i>Abstinència de carn.</i>
20	Diumenge	PASQUA CE PENTECOSTA. Sant Baldri, màrtir.
21	Dilluns	(<i>Abans</i> ✠) Sants Sinesi i Eonat, màrtirs.
22	Dimarts	(<i>Abans</i> †) Santa Rita de Càssia, vídua,
23	Dimecres	Sants Desideri i Miquel, bisbes.
24	Dijous	Sant Vicents de Lerin, prevere i Santa Susagna.
25	Divendres	Sant Gregori VII, papa. — <i>Tèmpores.</i> — <i>Abstinència de carn.</i>
26	Dissabte	Sant Felip Neri, confessor i fundador. — <i>Tèmpores,</i> — <i>Ordres.</i>
27	Diumenge	<i>I després de Pentecosta.</i> LA SANTÍSSIMA TRINITAT.
28	Dilluns	Sants Just d'Urgell, bisbe; Emili i Llucià, màrtirs.
29	Dimarts	Sants Màxim i Maximí, màrtirs i Santa Teodòsia, màrtir.
30	Dimecres	Sants Ferran III, rei d'Espanya i Basili, màrtir.
31	Dijous	✠ SS. CORPUS CHRISTI. Nostra Senyora de l'Amor Hermós, Santa Aurèlia, màrtir. — <i>Processó general.</i>

ESTIU

Terra encesa, sol de foc,
previsores les formigues
van de l'un a l'altre lloc
sotjant les rosses espigues.

Mostra la plana roent
camps llampants d'or i roselles,
els blats secs que gronxa el vent
sorollen lluny, com esquelles.

Per l'hervei i l'enderroc
treu el cap la sargantana,
la cigala amb son roc... roc...
fa venir son i galvana.

Els fruiters van verolant

i les espigues daurades
que la falç segava arran,
de suor són perlejadas.

Brillen els rostolls lluent
amarats de soledada,
el sol entra pels torrents
i tota ombra és empaitada.

Del batre el cant triomfal
ressona en totes les eres,
els graners son plens fins dalt
i encara queden garberes.

Batador s'aixuga el front.
Amor seva que vigila
torna roja de la font
amb un cantiret d'argila.

J U N Y

1 Divendres	Sants Fortunat, prevere; Simeó, monjo i Santa Brenea, verge.
2 Dissabte	Sants Erasme i Marcellí, màrtirs i Santa Albina, màrtir.
3 Diumenge	<i>II</i> Sant Issaac, monjo i Cecili, prevere i Santa Clotilde, r.
4 Dilluns	Sant Francisco Caracciolo, fundador i Santa Saturnina, verge.
5 Dimarts	Sants Bonifaci i Doroteo, bisbes i Santa Valèria, màrtir.
6 Dimecres	Sant Norbert, bisbe i fundador i Santa Paulina, verge.
7 Dijous	Sants Sibinià i Vallabonso, màrtirs; i Robert, confessor.
8 Divendres	EL SAGRAT COR DE JESÚS. Sants Guillem, arq. i Salustià, cf.
9 Dissabte	EL PURÍSSIM COR DE MARIA. Sants Felicià, mr; Ricard, b. i conf.
10 Diumenge	<i>III.</i> Sant Timoteu, bisbe i Santa Oliva de Palermo, verge.
11 Dilluns	Sants Bernabé, apòstol; Fèlix i Fortunat, germans màrtirs.
12 Dimarts	Sants Joan de Sahagúa, confessor i Naçari, màrtir.
13 Dimecres	(<i>Abans</i> +) Sant Antoni de Padua i Santa Aquilina, verge.
14 Dijous	Sants Basili, bisbe i Ruf, màrtir i Santa Digna, vge.
15 Divendres	Sants Vito i Modest, màrtirs i Santa Germana, verge,
16 Dissabte	Sant Joan Francesc de Regis, confessor i Santa Lutgarda vge.
17 Diumenge	<i>IV.</i> Sants Manel, Sabel i Ismael, màrtirs i Marcià sol.
18 Dilluns	Sants Marc i Marcellà, germans màrtirs i Enfren, doctor.
19 Dimarts	Sants Gervasi i Protasi, màrtirs i Santa Juliana, verge.
20 Dimecres	Sants Silveri, papa; Marius, bisbe i Santa Florentina, verge.
21 Dijous	Sant Lluís Gonçaga, confessor i Santa Demètria, verge i mr.
22 Divendres	Sant Paulí de Noia, bisbe i confessor i Santa Consòrcia, verge.

E S T I U

23 Dissabte	Sants Joan i Fèlix, preveres i Santa Agripina verge.
24 Diumenge	<i>V.</i> LA NATIVITAT DE SANT JOAN BAPTISTA. Santa Basilisa, verge. — <i>Jubileu del Sagrat Cor de Jesús.</i>
25 Dilluns	Sant Guillem, abat i confessor i Santes Frebònia i Llàcia, vgs.
26 Dimarts	Sants Joan i Pau, germans; Virgili, bisbe i màrtir.
27 Dimecres	Ntra. Sra. del Perpetu Socors, Sts. Ladislau. rei; Antelm, b. c.
28 Dijous	Sants Ireneo. bisbe i màrtir; Benigne, bisbe i Santa Juliana, v.
29 Divendres	✠ Sants PERE I PAU, apòstols; Anastasi, màrtir; Cusi i Siri.
30 Dissabte	La Commemoració de Sant Pau Apòstol, Sant Marsal, bisbe.

T A R D O R

Vinyes de raïms daurats....
de negres com una mora...
encanten tots els esguards;
sa presència és temptadora.

Tremola en cada sarment
el pàmpol que s'enrogia.
Pàmpols i fulles el vent
arrossega cada dia.

De la carena a la mar
per tot on corre la vista,
només verdeja el pinar.
El cel gris, la terra trista.

Cada jorn un núvol nou
envaeix muntanya i plana,
ara fa sol, ara plou,
o bufa la tramontana.

Té el terreny color groguenc
com si entrés a l'agonia.
Tocant-la un fred primerenc
la darrera flor moria.

La oreneta s'ha enyorat
i ben lluny se n'entornava.
Ni un gotim l'últim ruixat
al vinyar sencer deixava.

Veremadors que han fugit
s'emportaren l'alegria
i el sarró ben proveït.
Ara una Amor els somnia

Bull que bull al cup el ví.
L'Amor pensa en altra anyada
que serà ja emmaridada
si no ment aquell fadrí,
viurà en casa assenylada
amb una rama de pí.

JULIOL

1 Diumenge	<i>VI.</i> La Preciosíssima Sang de N. S. J. Santa Eleonor, verge.
2 Dilluns	La Visitació de Nostra Senyora, Santa Simforosa, màrtir.
3 Dimarts	Sts. Lleó II, papa i cfr.; Trifó i compis, mrs. i Heliodor i Dat bs.
4 Dimecres	Sants Laureà, bisbe de Sevilla i Ignoscenci, màrtir.
5 Dijous	Sant Miquel dels Sants, confessor i Santa Filomena, verge.
6 Divendres	Sants Isaias, profeta; Ròmul, bisbe i Santa Llúcia, verge.
7 Dissabte	Sants Benet XI. papa i confessor i Odón, bisbe d'Urgell.
8 Diumenge	<i>VII.</i> Sant Procopí, màrtir i Santa Isabel, reina de Portugal.
9 Dilluns	Nostra Senyora de la Pau, Sant Zenon, mr. i Santa Anatòlia.
10 Dimarts	La traslació segona de Santa Eulària, Sant Cristòfol, màrtir.
11 Dimecres	Sants Pius I, papa i màrtir; Joan, bisbe i Abundi, màrtir.
12 Dijous	Sants Fèlix i Hilarió, màrtirs i Santa Marciana, verge i mr.
13 Divendres	Sants Anacleto, papa; Eugeni. bisbe i Santa Mírope, màrtir.
14 Dissabte	Sant Bonaventura, cardenal; Just, sold. i Adela, vídua.
15 Diumenge	<i>VIII.</i> La Festa del Santíssim Redemptor. Sant Enric, emperador; Camilo de Leis, confessor i Santa Justa màrtir.
16 Dilluns	Nostra Senyora del Carme. El Triomf de la Santa Creu.
17 Dimarts	Sants Cleó IV: papa; Aleix, confessor i Santa Marcelina, vge.
18 Dimecres	Sants Frederic, bisbe i màrtir; Bruno i Santa Marina.
19 Dijous	Sant Vicents de Paul, confessor i fundador i Santa Rufina, vge.
20 Divendres	Sant Elies, profeta i Santa Margarida, verge i màrtir.
21 Dissabte	Sant Daniel, profeta i Santes Praxedes i Júlia, verges.
22 Diumenge	<i>IX.</i> Santa Maria Magdalena, penitent i Sant Teófil, màrtir,
23 Dilluns	Sant Llibori, bisbe i Santes Primitiva i Rómula, verges.
24 Dimarts	Santes Cristina, verge i màrtir; Aniceta i Aquilina, màrtirs.
25 Dimecres	✠ SANT JAUME, apòstol, patró d'Espanya. Sants Cugat, Florenci i Fèlix, màrtirs i Santa Valentina, verge.
26 Dijous	) <i>Abans +</i>) Sant Pastó i Santa Agna, Mare de Nostra Senyora.
27 Divendres	Sants Mauro, bisbe; Pantaleó, màrtir i Santa Júlia, verge.
28 Dissabte	Sants Ignocenci I, Víctor I, papes; Cels i Naçari.
29 Diumenge	<i>X.</i> Sants Fèlix II, papa; Lupo, bisbe i Santa Marta, verge.
30 Dilluns	Sants Abdó i Senen, màrtirs i Santa Màxima, verge.
31 Dimarts	Sant Ignaci de Loiola, fundador de la Companyia de Jesús.

HIVERN

Dalt de la muntanya neva...
boira baixa en tot el pla...
de tan tard que el sol es lleva
mai s'acaba de fer clà.

Cremen a la llar fumosa
reïnosos els tions,
a fora, blanca i calmosa
cau la neu a borrallons.

Arbres cruixeixen de branques
per la neu que s'hi ha posat,
totes les coses són blanques,
valga'm Déu, com ha nevat!

Al fogar amb més dalera

llangotegen els tions.
Arrupits al peu de l'era
moren de fred els moixons.

Si fa mal temps al defora,
de bon estar fa a l'escó;
la rondalla s'hi arbora,
de mà en mà corre el porró,

riu el foc, fumeja i plora
el vidre del finestró
i l'Amor tota es colora
dant el pit a son nadó...

el bressol que té a la vora
sap de cor una cançó.

JOSEP CARDONA, Pvre.

A G O S T

1 Dimecres	Sant Pere <i>ad Vincula</i> , Santes Fe, Esperança i Caritat.
2 Dijous	Nostra Senyora dels Angels, Sants Angel Custodi i Alfons Maria de Ligori. — <i>Jubileu en la Ponciúncula</i> .
3 Divendres	La Invenció del cos de Sant Esteve, proto-màrtir.
4 Dissabte	La traslació de Sant Sever, Sant Domènec de Guzman, confr.
5 Diumenge	XI. Nostra Senyora de les Neus. Sant Osva, rei i màrtir.
6 Dilluns	La Transfiguració del Senyor, Sants Just i Pastor, màrtirs.
7 Dimarts	Sants Gayetà, confessor i fundador i Àlbert de Sicília, confr.
8 Dimecres	Sants Ciriàc, diac.; Llarc i Ecleragi, màrtirs i Sever.
9 Dijous	Sant Romà, soldat màrtir i Santa Clàudia, màrtir.
10 Divendres	(<i>Abans</i> †) St. Llorenç dc. i m. i Stes. Paula i Agatònica, vs. i ms.
11 Dissabte	Sants Alexandre i Rufi, bisbes i màrtirs i Santa Susagna, vg.
12 Diumenge	XII. Sants Eusebi i Hercula, bisbes i Santa Clara d'Assís.
13 Dilluns	Sants Hipòlit i Cassià, màrtirs i Santa Concòrdia, màrtir.
14 Dimarts	Sant Eusebi, prevere. — <i>Dejuni</i> . — <i>Abstinència de carn</i> .
15 Dimecres	✠ LA ASSUMPCIÓ DE NOSTRA SENYORA. Sant Arnulf, bisbe i Santes Valèria i Colàgia, verges i màrtirs.
16 Dijous	Sants Joaquim, pare de Nostra Senyora i Roc, confessor.
17 Divendres	Sants Jascinto, confessor; Lliberat, abat i Santa Juliana, mr.
18 Dissabte	Sant Agapito, màrtir i Santa Elena, emperatriu, vídua.
19 Diumenge	XIII. Sants Magí, ermità; Lluís, bisbe i Santa Tecla, màrtir.
20 Dilluns	Sants Bernat, abat i fundador; Profiri, confessor i Samuel, prf.
21 Dimarts	Santa Joana Francisca Fremiot, vídua i fundadora.
22 Dimecres	Sants Hipòlit, bisbe; Antoní i Filibert, màrtirs.
23 Dijous	Sants Felip Benici, confessor; Lope, màrtir i Santa Fructuosa.
24 Divendres	(<i>Abans</i> †) Sant Bartomeu, apòstol i Santa Aurea, verge.
25 Dissabte	Sants Lluís, rei de França; Genís, màrtir i Santa Patrícia.
26 Diumenge	XIV. Nostra Senyora de la Font de la Salut. Sants Ceferí, papa i Adrià màrtir i Santa Rusela, verge.
27 Dilluns	Sant Josep de Calaçans, confessor i fundador. La Transverberació del Cor de Santa Teresa de Jesús. Sant Ruf, bisbe.
28 Dimarts	Sant Agustí, bisbe, doctor i fundador.
29 Dimecres	La degollació de Sant Joan Baptista. Sant Hipaci, bisbe i Santes Sabina i Basilisa, màrtirs i Càndida verge.
30 Dijous	Sants Arseni i Pelai, màrtirs i Santa Rosa de Lima, verge.
31 Divendres	Sant Ramon Nonat, confessor.

Nit de Nadal

Jo vull la taula parada
com al temps en que era nin,
aprop de la llar fumosa
baix del sostre revellit.

Sols vos i jo, la serventa,
tornem al casal antic;
tots els altres se n'anaren
i mai més han de venir.

Guarniu la taula ben llarga,
que hi capiguem grans i xics,
que ha nascut el Fill de l'Home,
i és nit de goigs esta nit.

Treieu la vaixella fina,
les estovalles de brí,
ompliu els pitxers de roses
com en temps que era feliç.

Poseu en un cap de taula
la cadira del padrí,
en l'altre cap la del pare,
i la de la mare al mig.

A vora d'ella la trona
de mon germanet petit;
jo m'asseuré a l'altra banda
com en temps que van fugir.

S E T E M B R E

1 Dissabte	Nostra Senyora de la Consolació. Sants Gil, abat; Artur màrtir, Constanci i Lupo, bisbes i Santa Juliana, verge.
2 Diumenge	XV. Nostra Senyora de la Cinta a Tortosa. Sant Antoni, mr.
3 Dilluns	Sant Nonito, bisbe i Santes Seràpia i Eufèmis, verges i màrtirs.
4 Dimarts	Sant Moisès, profeta i Santes Càndida i Rosa de Viterbo.
5 Dimecres	Sants Llorenç, Justinià i Macari, màrtirs i Santa Obdúlia, vg.
6 Dijous	Sants Faust, Eugeni i Germà, màrtirs; i Eleuteri, abat.
7 Divendres	Sant Paulí, bisbe i Santa Regina, verge i màrtir.
8 Dissabte	(<i>Abans</i> ✕) LA NATIVITAT DE NOSTRA SENYORA, Sant Adrià.
9 Diumenge	XVI. Nostra Senyora de la Bonanova. Sant Pere Claver, cf.
10 Dilluns	Sants Nicolau de Tolentí, confessor i Hilari, papa i confessor.
11 Dimarts	Sants Proto i Jascinte, germans màrtirs i Santa Teodora.
12 Dimecres	El Sant Nom de Maria; Sants Leonci i Silesi, màrtirs.
13 Dijous	Sants Eulogi i Amat, bisbes; Felip i Julià, màrtirs.
14 Divendres	La Exaltació de la Santa Creu; Sant General, màrtir.
15 Dissabte	Els Dolors Gloriosos de Nostra Senyora. Sant Nicomedes, mr.
16 Diumenge	XVII. Sants Corneli, papa; Ciprià, bisbe i Santa Sebastiana.
17 Dilluns	L'impresió de les llagues de Sant Francesc de Asís.
18 Dimarts	Sants Tomàs de Vilanova, confessor i Farriol, màrtir.
19 Dimecres	Sants Genari i Elías, bisbes i màrtirs i Santa Maria de Cervelló i Santa Constància, màrtir. — <i>Tèmpores</i> .
20 Dijous	Sant Eustaqui, general i màrtir i Santa Susagna, màrtir.
21 Divendres	(<i>Abans</i> †) Sants Mateu, apòstol; Eusebi i Panfil, màrtirs. —
22 Dissabte	<i>Tèmpores</i> . — <i>Abstinència de carn</i> . Sts. Maurici i comps. ms. i Sta. Emerita. v. — <i>Tèmpores—Ordres</i>
23 Diumenge	XVIII. Santa Tecla, Verge i màrtir.
24 Dilluns	Nostra Senyora de la Mercé i Sant Grau, bisbe.
T A R D O R	
25 Dimarts	Sants Cleofà i Herculà, màrtirs i Santa Amèlia, verge.
26 Dimecres	Sants Ciprià, màrtir; Eusebi, papa i Santa Justina.
27 Dijous	Sants Cosme i Damià, germans i Florentí, màrtirs
28 Divendres	Sants Wenceslau, rei i màrtir; Silví i Solomó, màrtirs.
29 Dissabte	(<i>Abs.</i> †) La Dedicació de St. Miquel Arcàngel, St. Fratern, b. m.
30 Diumenge	XIX. Sants Geroni, doctor; Gregori, bisbe, i Sta. Sofia, vda.

Enceneu la llar dels avis ;
mig cremat hi ha un tronc de pi ;
l'últim dia que es va encendre
quan la mare va morir.

I aneu-se'n lluny, la serventa,
que m'ofeguen els sospirs,
i vull que s'abeuri l'ànima
amb els records d'aquí dins.

Jo el rostre damunt la taula
posaré ben abscondit
entre els braços que no troben
ningú que estrènyer ací.

Amb mos gemecs d'enyorança
la taula farà estremir ;
millor que dringuin les copes
com si m'estés entre els vius.

La ventada en les esclètxes,
farà l'udol del mastí,
amb qui en l'escó m'adormia
abraçats com dos amics.

I per sobre de ma testa
la remor haig de sentir
de la gàbia trista i sola
que mou el vent d'esta nit.

I en la paret els filferros
veuran mos ulls enrogits
com els barrots d'unes reixes
que passen sens mai finir.

Entant sentiré per fora
com tresca la gent feliç,
sonant ferrets i guitarres,
que el goig per tot sobreix.

1 Dilluns	Ei Sant Angel Custodi d'Espanya. Sant Sever, prevere.
2 Dimarts	El Sant Angel de la Guarda. Sant Llugari, bisbe.
3 Dimecres	Sants Candi i Dionisi i Santa Florència, màrtirs.
4 Dijous	Sants Francesc d'Asís, fundador i Marian, màrtir.
5 Divendres	Sants Plàcid i Donat, màrtirs i Santa Flàvia, verge.
6 Dissabte	Sants Bruno, fundador; Marcel, Cast i Emili, màrtirs.
7 Diumenge	XX. Nostra Senyora del Rosari. Sants Marc, papa i August.
8 Dilluns	Sants Demetri i Nestor, màrtirs i Santa Pelàgia, penitent.
9 Dimarts	Sants Dionís, bisbe; Eleuteri, màrtir i Santa Publia, vídua.
10 Dimecres	Sants Francisco de Borja, confessor; Florenci, màrtir i Sabí, c.
11 Dijous	La Maternitat de Nostra Senyora. Sant Germà, bisbe i màrtir,
12 Divendres	Nostra Senyora del Pilar a Saragoça.
13 Dissabte	Sants Eduard, rei i confessor; Faust i Lleó, màrtirs.
14 Diumenge	XXI. Nostra Senyora del Remei. Sant Calixte I, papa.
15 Dilluns	Santes Teresa de Jesús, verge i fundadora; Aurèlia, verge i Sants Bruno, confessor i Sever, màrtir.
16 Dimarts	La Puresa de Nostra Senyora. Sant Gal, abat i confessor.
17 Dimecres	Sants Víctor i Marian, màrtirs i Santa Eduvigis.
18 Dijous	Sants Lluc, evangelista; Julià, ermità i Santa Quintina, màrtir.
19 Divendres	Sant Pere de Alcàntara, confessor i Santa Pelàgia, verge.
20 Dissabte	Sants Joan Canci, confessor; Felicià, bisbe i Santa Irene, vg.
21 Diumenge	XXII. Sants Hilariò, Abat i Caio, màrtirs i Santa Ursula.
22 Dilluns	Sant Heracli, màrtir i Santa Maria Salomé, vídua.
23 Dimarts	La primera trans. de Santa Eulària. Sant Pere Pasqual, bisbe.
24 Dimecres	Sts. Rafel Arcàngel, Fèlix i Bernat Calvó, bs. i Sta. Victoria, v.
25 Dijous	Sants Bonifaci, papa; Crispí, Crispinià i Proto, màrtirs.
26 Divendres	Sants Llucià i Marcià, màrtirs.
27 Dissabte	Sant Vicents i Santes Sabina, Cristeta i Erroteida; màrtirs.
28 Diumenge	XXIII. Sants Simó Cananeu i Judes Tadeu, apòstols.
29 Dilluns	Sants Narcís i Valentí, bisbes; Donat, confessor; Cenobi màrtir i Santa Eusebia, verge i màrtir.
30 Dimarts	Sants Serapi, bisbe i Marcel, màrtirs i Santa Eutròpia.
31 Dimecres	Sant Quintí, màrtir i Santa Lucila, verge i màrtir. — <i>Vigília.</i>

I als vidres de la finestra
 escoltaré dolç brugit,
 igual que si fos la mare
 trucant amb el cap dels dits.

I, ai, que la mare no ha d'ésser
 sino el palmó que hi deixí;
 tan airós quan jo el portava
 i ara trencat i ennegrit!

ANGEL GUIMERA.

L'humil caseta

Oh, la caseta al fons de la clotada,
 voltada d'argelagues i pinar,
 amb un fum volander per la teulada,
 suau respir d'inconeguda llar!

La cabra que pastura, allà a la vora,
 bela amb dolçor i mena un cabridet.
 —Pels replecs dels penyals, no molt en-

[fora,

hi deu haver l'amor d'un llogaret.—

No es veu camí que hi vagi. Les mun-
 [tanyes
 la guarden a l'entorn gelosament.
 Qué té l'humil enteixinat de canyes,
 que el sol alegra, i amanseix el vent?..

MARIA ANTÒNIA SALVÀ

NOVEMBRE

1	Dijous	✠ LA FESTA DE TOTS ELS SANTS. Sant Marcel, bisbe.
2	Divendres	La Commemoració dels fidels difunts. Santa Eustòquia, verge.
3	Dissabte	Els innombrables màrtirs de Saragoça, Sant Valentí, prevere.
4	Diumenge	XXIV. Sants Carles Borromeu, arquebisbe i Porfiri, màrtir.
5	Dilluns	Sants Zacaries i Isabel, pares de Sant Joan Baptista.
6	Dimarts	Sants Sever, bisbe i màrtir i Fèlix.
7	Dimecres	Sants Florenci i Ernest, bisbes i Santa Caterina, màrtir.
8	Dijous	Els quatre Sants màrtirs coronats. Sant Claudi, màrtir.
9	Divendres	St. Teodor, m. La Dedicació de la Basílica del Salvador a Roma.
10	Dissabte	Sants Andreu Avelí, confessor i Modest, màrtir.
11	Diumenge	XXV. El Patrocini de Nostra Senyora. Sants Martí, bisbe i confessor; Valentí, màrtir i Santa Ernestina, verge.
12	Dilluns	Sants Martí I, papa i màrtir i Diego, confessor.
13	Dimarts	Sants Estanislau de Kostka, jesuïta confessor; Nicolau, papa i Eugeni III. arquebisbe de Toledo.
14	Dimecres	Sants Serapi, màrtir; Jucund i Santa Veneranda, verge.
15	Dijous	Sants Eugeni, bisbe i màrtir; Leopold, emperador i Fèlix bisbe i màrtir i Santa Gertrudis la Magna, verge.
16	Divendres	Sants Rufi, Marcel, Valeri, Elpidi i Eustoqui, màrtirs,
17	Dissabte	Sant Gregori Taumaturg, bisbe i Santa Victòria, verge.
18	Diumenge	XXVI. Sants Màxim, bisbe; Bàrulas, nen i Santa Salomea.
19	Dilluns	Sants Felicià i Azas, màrtirs i Santa Isabel, reina de Hungria.
20	Dimarts	Sant Fèlix de Valois, confessor i Santa Majència, màrtir.
21	Dimecres	La Presentació de Nostra Senyora. Sant Mauro, bisbe i confr.
22	Dijous	Sant Filemó, màrtir i Santes Cecília, verge i Appia, màrtirs.
23	Divendres	Sant Climent I, papa i màrtir i Santa Lucrècia, verge i màrtir.
24	Dissabte	Sant Joan de la Creu, fundador i Santes Flora i Maria, verges.
25	Diumenge	XXVII. Sant Gonzal, bisbe i Santa Caterina, verge i màrtir.
26	Dilluns	Els Desposoris de Nostra Senyora. Sant Conrat, bisbe.
27	Dimarts	Sants Facund, Primitiu i Santiago, màrtirs de Lleó.
28	Dimecres	Sant Gregori III, papa i confessor i Santa Faustina, verge.
29	Dijous	Sant Sadurní, bisbe i màrtir i Santa Il·luminada, verge.
30	Divendres	(Abans †) Sant Andreu, apòstol i Santa Justina, verge.

L'àngel de les roses

La tendra mare a l'infantó despulla....

—Acotxa-t bé i adorme-t, fillet meu,
si veiessis la neu
com cau a borrellons i com s'esbulla!

I el bressola, cantant a mitja veu,
el peu al gronxadó i la mà a l'agulla.

—Mareta meva,
quan neva
i el sol no vol sortir,
cap on se'n van les roses del jardí?

—Mira, fill meu, quan surt una poncella.
diu que un àngel es posa al costat
[d'ella;

Quan l'àngel li diu jobre-t! es desclou,
i es va marcint, quan l'àngel li diu
[iprou!

Després quan ve l'hivern
i el món tot se despulla,
no queda ni una rosa ni una fulla...
¡Es que l'àngel quan veu que apunta el
[gel,

se n'emporta les roses cap al cel!
—Jo hi pogués ser al cel, mareta meva,
quan hi són les poncelles de l'estiu!
I l'infantó somriu
amb les parpelles closes
com si vegés a l'àngel de les roses...

. . . . .

D E S E M B R E

1 Dissabte	Sant Eloi, bisbe i confessor i Santes Cànida i Natàlia, màrtirs.
2 Diumenge	<i>I d'Advent.</i> Sant Eusebi, prevere màrtir i Santa Aurèlia, verge, <i>Se publica la Butlla.</i>
3 Dilluns	Sant Francisco Xavier, confessor i Santa Hilària, màrtir.
4 Dimarts	Sant Pere Crisòlogo, bisbe i Santa Bàrbara, verge.
5 Dimecres	Sants Sabas, Abat i Dalmaci, bisbe i Santa Cristina, màrtir.
6 Dijous	Sant Nicolau de Bari, arquebisbe i Santa Dionísia, verge.
7 Divendres	Sants Ambrós i Urbà, bisbes i confessors i Santa Fara.
8 Dissabte	✠ LA PURÍSSIMA CONCEPCIÓ DE NOSTRA SENYORA, patrona d'Espanya.—(<i>I. P. en les esglésies de la advocació de Nostra Sra.</i>)
9 Diumenge	<i>II d'Advent.</i> Sant Restitut, bisbe i Santa Leocadia.
10 Dilluns	Nostra Senyora de Loreto. Sant Melquiades. papa.
11 Dimarts	Sant Damàs I, papa.
12 Dimecres	Nostra Senyora de Guadalupe. Sants Donat i Sinesi, màrtirs.
13 Dijous	Sants Eugeni i Orestes, màrtirs i Santa Llúcia, verge i màrtir.
14 Divendres	Sants Nicasi i Pompeu. bisbes i Santa Eutròpia, màrtir.
15 Dissabte	Sants Valerià, bisbe; Urbici, Ireneu i Càndid, màrtirs.
16 Diumenge	<i>III d'Advent.</i> Sant Euseta, bisbe i màrtir.
17 Dilluns	Sant Llätzer, bisbe i màrtir i Santa Olimpiada, vídua.
18 Dimarts	Nostra Senyora de la Esperança i Santa Judith, vídua.
19 Dimecres	Sants Nemesi i Dari, màrtirs. <i>Témpores.</i>
20 Dijous	Sants Doménec de Silos. bisbe i Eugeni, prevere i màrtir,
21 Divendres	(<i>Abans</i> †) Sant Tomàs, apòstol.— <i>Abstinència de carn.</i>
22 Dissabte	Sants Demetri. Flavià, Honorat i Ismael, màrtir, — <i>Ordres.</i> — <i>Témpores.</i> — <i>Dejuni.</i> — <i>Abstinència de carn.</i>
I V E R N	
23 Diumenge	<i>IV d'Advent.</i> Santa Victòria, verge i màrtir.
24 Dilluns	Sants Delfi, bisbe i confessor i Llucià, màrtir.
25 Dimarts	✠ LA NATIVITAT DE NOSTRE SENYOR J. C.
26 Dimecres	(<i>Abans</i> ✠) Sant Esteve, protomàrtir.— <i>Se obren les velacions.</i>
27 Dijous	(<i>Abans</i> †) Sant Joan, apòstol i evangelista.
28 Divendres	(<i>Abans</i> †) Els Sants Innocents, màrtirs.
29 Dissabte	Sants Tomàs Cauturiense, arquebisbe i David, rei.
30 Diumenge	La Traslació de Sant Jaume apòstol. Santa Anísia, màrtir,
31 Dilluns	(<i>Abans</i> †) Sant Silvestre, papa i Santa Coloma, verge i mr.

A fora creix la neu,
caient a borrellons que'el vent esbullà,
i va cantant la mare a mitja veu,
el peu al gronxadò i la mà a l'agulla.

I al veure al bon infant de cara al cel
que mig rient somnia,
la mare el besa amb anguniós rezel,
com si es pensés que'l fill se l'hi moria!

JOSEP PARADEDA, Pvre.

Marieta agraciada

«Marieta, agraciada,
quin cabell teniu, tan fi...»
Com les garbes, deslligades,
tot son or fan resplandí,
l'escampeu per damunt vostre
per a fer molts cors glatí !
A l'oratge vos voleia
fent onades de satí.

Quan vos el partiu en trenes,
sempre penso en repetí :
«Marieta, agraciada,
quin cabell teniu, tan fi :
me'n donguessiu tres o quatre
per cordes de violí...»

M.ª GRACIA BASSA.

Biografies sabadellenques

Maria Gorina Cañómeras

Na Maria Gorina, filla d'En Valentí Gorina i Comadran i Na Eulàlia Cañómeras Gili, va néixer a Sabadell el dia 3 de Novembre de 1898.

Posseïa una cultura gens comú i coneixia diverses llengües, sent-li familiars la francesa i l'anglesa. Sentia una vocació irresistible per a les lletres, que es va traduir en varis treballs literaris que deixaven endevinar a una excel·lent artista. També en el conreu de la música com en el de la pintura va donar proves d'unes dots peregrines.

Entre les teles que va pintar hi figura una Cena de grans dimensions, que es conserva en la casa de l'ex-diputat provincial don Joan Sala.

En 1914 En Joaquim Folguera va fer-la Reina de la Festa dels Jocs Florals de Cardona, en ocasió d'haver guanyat l'autor de «El poema Espars»

el seu primer premi. El gran crític i exquisit poeta va donar amb aquest nomenament una prova de l'alta consideració en que tenia els talents d'aquella formosa i gentil artista.

Poc abans de la seva mort va publicar traduïda del francès i adaptada a l'esperit català, l'obra sobre l'«Entronització del Sagrat Cor en la llar» del P. Matheu Crawley Boerey (Imp. Sallent i C.^{ia} — 1919). Cal dir que Maria Gorina va ésser un model de noia cristiana i que va emprendre's la tasca de propagar en la seva ciutat aquesta bella devoció que Pius X havia recomanat amb una especial sollicitud.

El dia 16 de gener de 1920 va passar a millor vida la que en el seu breu pas per aquesta, tantes obres meritories havia realitzat.

JOAN DE VALRA.

Angel Rodamilans i Canals

L'Angel Rodamilans va néixer a Sabadell el dia 27 d'abril de l'any 1874, començant els seus estudis musicals sota la direcció de l'organista de la parròquia de Sant Feliu, que ho era el mestre Oller, i ingressant a l'escolania de la mateixa església. Pel Maig de 1883 o sia quan comptava nou anys, va entrar a la de Montserrat, tenint com a mestre el conegut P. Millan Agostrino i mes tard l'eminent P. Guzman, glòria de l'Ordre Benedictina, el qual ob-

servant les facilitats i dots particulars que per la música demostrava el seu deixeble, va cuidar d'entrenar-lo de debò dintre els estudis generals de la Música. Així va sortir de Montserrat als 16 anys amb un bon coneixement de piano, orgue, harmònim i composició i ben aviat era sol·licitat (1890) per a exercir el càrrec d'organista al Monestir del Pueyo (Barbastre), càrrec que va acceptar i regentar fins l'any 1898.

Al Pueyo va anar perfeccionant els seus estudis musicals, i al mateix temps anava avençant la carrera eclesiàstica, que estudiava lliurement. Però, havent de cursar d'una manera precisa els darrers cursos de Teologia moral en un Seminari, va decidir efectuar-ho a Barcelona. Els superiors d'aquell establiment van nomenar-lo mestre de capella de la casa, càrrec que va exercir magistralment durant els dos anys que va estar-hi.

Una vegada ordenat de sacerdot, mossèn Miquel Ferrer, que havia tingut ocasió d'apreciar l'alta cultura musical del jove sacerdot, li va oferir la seva amistat i protecció, confiant-li la direcció de l'escolania de la Puríssima. Mossèn Angel ho va acceptar, no sense recabar plena llibertat d'acció per a educar convenientment les veus blanques a l'estil de Montserrat. El canvi que es va notar en les cantúries d'aquest estol d'escolans va ésser sorprenent, sobretot en les «Salves» que es cantaven tots els diumenges en l'esmentada parròquia durant la missa de dos quarts de dotze, i que des de aleshores tingueren un interès i un relleu com no havien tingut mai.

En 1903, en ocasió de quedar vacant la plaça de mestre de capella de la parròquia referida, per haver entrat mossèn Miquel Ferrer a la Catedral de Barcelona, mossèn Rodamilans va passar a ocupar-la amb caràcter efectiu. El jove músic sabadellenc va posar en l'acompliment del càrrec una amor extraordinària que no és fàcil descriure, a l'extrem que per dues vegades va refusar els càrrecs d'organista i mestre de capella de Sant Feliu, que li van ésser oferts amb la major insistència en morir el mestre Josep Plans. I no cal dir, donades les seves aptituds

i l'entusiasme amb què portava a cap aquella obra, que l'escolania de la qual era director va arribar a un grau de perfecció ben significat.

Durant aquell temps va exercir també el càrrec de professor de música dels col·legis de P. P. Escolapis i Germanes Carmelites, fins que a començaments del 1915 va ésser nomenat mestre de capella de la parròquia del Sant Esperit, de Terrassa, deixant la Puríssima Concepció on havia passat dos anys i traslladant-se totalment a la ciutat veïna que oferia un més ample marge al seu zel i activitat.

En 13 de març del mateix any va possessionar-se del nou càrrec i la seva primera tasca fou organitzar com calia l'escolania i capella de música, fins a donar-li el relleu que necessitava per a pendre part a les festes d'aquella parròquia, en la qual, des que mossèn Rodamilans en té la plena direcció, els cants litúrgics tenen un relleu remarcable. Cal dir que la Schola Cantorum per ell dirigida contribueix d'una manera decisiva a la magnificència i esplendor de les festes parroquials.

A Terrassa se l'ha distingit diferents vegades amb càrrecs d'honor com el de jurat, junt amb els mestres Pahissa i Lamote, de la festa de la música que organitzà amb tant d'èxit el Centre de Dependents, l'any 1918, i també el de jurat, en companyia dels mestres Millet i Llongueras, per l'Ajuntament al proveir-se la plaça de mestre de l'Escola Municipal de Música, en el qual concurs va resultar elegit el mestre Joaquim Pecanins.

També exercí el càrrec de director de l'Orfeó Montserrat, i amb el poc temps de la seva actuació posà aquesta entitat al nivell d'una excel·lent massa coral.

Enamorat de la música religiosa, té escrites una infinitat de composicions i ve col·laborant de temps en algunes revistes musicals com en *Música Sacro-Hispana*, que dirigeix el savi jesuïta P. Nemesi Otaño, i amb qui mossèn Angel té una fervorosa amistat. Són tan nombroses les obres que té musicades, que podríem dir que el repertori de la capella de música que dirigeix és a base de les seves composicions.

En mossèn Jascint Verdaguer, mossèn Rodamilans hi trobà el seu poeta. S'és anat agermanant tant i tant amb la poesia de l'autor d'*Idil·lis*, que una gran part de les composicions que tenen aquell ritme de la cançó han estat posades en música pel nostre compatrici. Podem anotar, entre altres, *La Pastoreta*, *El girasol*, *El gesamí*, *Rosa vera*, *El nom de Maria*, *Entre lliris*, *Plus Ultra*, *La Mare de Déu un lliri plantava...*, *El bàlsam*, *Bella de nit*, *Bella de dia*, *Virolai*, *Amor*, *Sota el Pomeró*, *L'herba de l'amor*, *Santa*

Teresa de Jesús, *Dolça Mare del bon Déu*, *El pecador a Jesús*, *Plor de la Tòrtora*, *Cançó de la Moreneta*, *Sospirs*, *Les colometes volen...*, *A Maria*, *Cor de Jesús* i *El llit d'espines*.

Algunes d'aquestes composicions han estat editades, havent tingut una acollida i una crítica ben favorables. També té posat en música un *Himne a la Immaculada*, a quatre veus, composició treballada amb lletra d'En Manel Ribot i Serra, i un altra gran *Himne a Santa Teresa*, amb lletra de l'Escolapi P. Concabella. També té enllestida una *Missa de Difunts*, sobre temes gregorians, d'una força musical formidable.

En música profana té la composició *L'hostal de la Peira*, per a ésser cantada per una massa coral. Fou estrenada amb molt d'èxit a Terrassa l'any 1920. És de plànyer que el nostre biografiat no hagi atès els repetits precés de mestres autoritzats demanant-li que es decidís a editar la seva música.

J. DE VALRA.

Colofó de l'any

Els anys extints ens són record fugaç
i cada jorn ens comportà un afany ;
comblada la mesura fineix l'any
i un nou propòsit guia el seny i el braç.

Prenem llavors un gai confiament
i res temem. Mes torna la fallida
i, plens de sotmissió, junyim la vida
al temps i al seu normal canviament.

JOAN SALLARÈS.

Crònica d'art i lletres

GARBA s'associa al dol de tot Catalunya per la mort del genial poeta mallorquí Mossèn Costa i Llovera.

***

Ens és grat comunicar la gran millora que ha experimentat en la enfermetat que l'ha privat una temporada llarga de sos afers, el patriarca de les lletres a Sabadell En Manel Ribot i Serra,

***

En Rucabado, al Centre de Dependents, donà una conferència el dia 18 del corrent, digna d'ésser escolpida en l'ànima de tots.

***

Ha deixat la vida dels mortals el respectable compatrici N'Evarist Saló, el qual amb el pseudònim de Ramon Penyafort, honorà les columnes de la premsa de nostra ciutat, escrivint en català, quan era encara una raresa.

***

En Sallarès Castells té en premsa un seu llibre i l'Arús acaba de publicar

el seu «Llibre d'amor», editat primorosament per la Casa Sallent.

Han sigut darrerament premiats en Jocs Florals, En Ramon Ribera a Rubí, Na Carme Vidal als de Poblet, l'Arús als de Masnou, Santa Coloma de Farnés, Ateneu Prat de la Riba i a l'Arbós, En Sellarès Castells a Santa Coloma de Farnés, l'Armand Obiols a Girona i Mn. Cardona a Masnou, Ateneu Prat de la Riba i a l'Arbós.

***

Ha sortit la primera fulla mensual «Paraules» escrita per joves de nostra ciutat i s'anuncia la publicació d'un Setmanari humorístic per a primers d'any.

***

A nostra Redacció s'han rebut les publicacions: «Acció Catalana», de Barcelona, «Fulletó», de Sans, «Flamell», de Sant Andreu, «Fè i 'Pàtria», de Badalona, «Estol», de Vic, «Urgell-Segarra», de Mollerusa, «Sardana», de Barcelona, «Autonomia» de Sant Andreu, «Costa de Ponent», de Vilanova i «L'Eco», d'Igualada.

A l'exposició que tingué lloc a l'Acadèmia Catòlica per la Festa Major, de pintures antigues i restes històriques, n'ha seguit un altre d'escultura, pintura i ceràmica, dels artistes J. Barderi, Ramon Clapés i Modest de Casademunt.

Arrufat, Vila Cinca, Vila Maleras i Vives, que foren tan discutides com lloades.

El ceramista En Marià Burgués exposà ses obres de fang al Círcol Republicà Federal, els mateixos dies, revelant-se, malgrat els mitjans amb què

Les obres exposades, sobretot les de ceràmica, són molt interessants.

***

A l'Acadèmia de Belles Arts exposaren teles per la Festa Major en Jaume Bassa, J. Casademunt, Clapés, Comamala, Crusafont, *Flao*, Galan, Gorro, *Grapa*, Llàcer, Marcet, Martí, Palà, Planas, Pons, *San*, Soler, Vila,

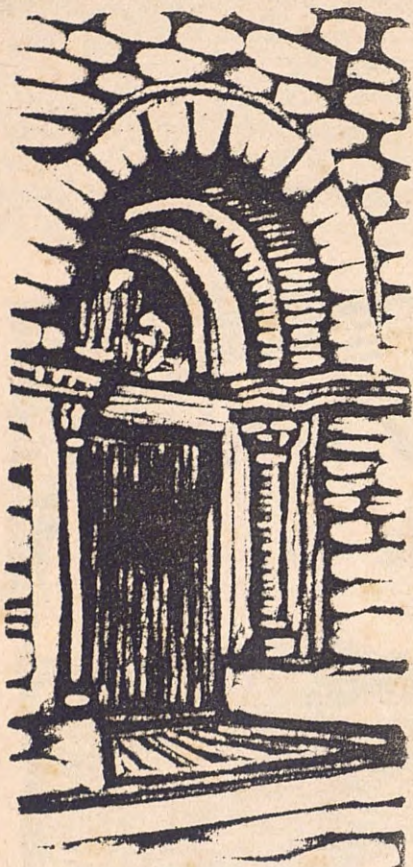
conta, cada dia més interessant. Ara acaba d'exposar a l'Acadèmia de Belles Arts, amb un èxit de ressó.

***

També En Ricard Marcet a l'Acadèmia de Belles Arts ha exposat darrerament ses pintures que l'acrediten d'artista formidable.

***

Al Centre Català s'obrí a primers de desembre una exposició de fotografies, especialment dedicada al Bosc de can Feu, fent-se admirar per sa tècnica en l'art fotogràfic els nostres expositors: F. Abad, Altayó, Vilatobà, J. i M. Serdà, Romeu, Ribera, Pont, Motlló, Molins, Mas, Mampel, Llobet, P. Domènec, P. Hostenc, Gusí, Guli, Giró, Garriga, Casañas, Carrera, Bracons, Bassas i Andrés.

***

L'Associació de Música ha iniciat els concerts d'enguany amb Wanda Landowska i el Quartet de corda de Londres. Tant en el primer com en el segon el públic, que era selecte, en sortí satisfet.

***

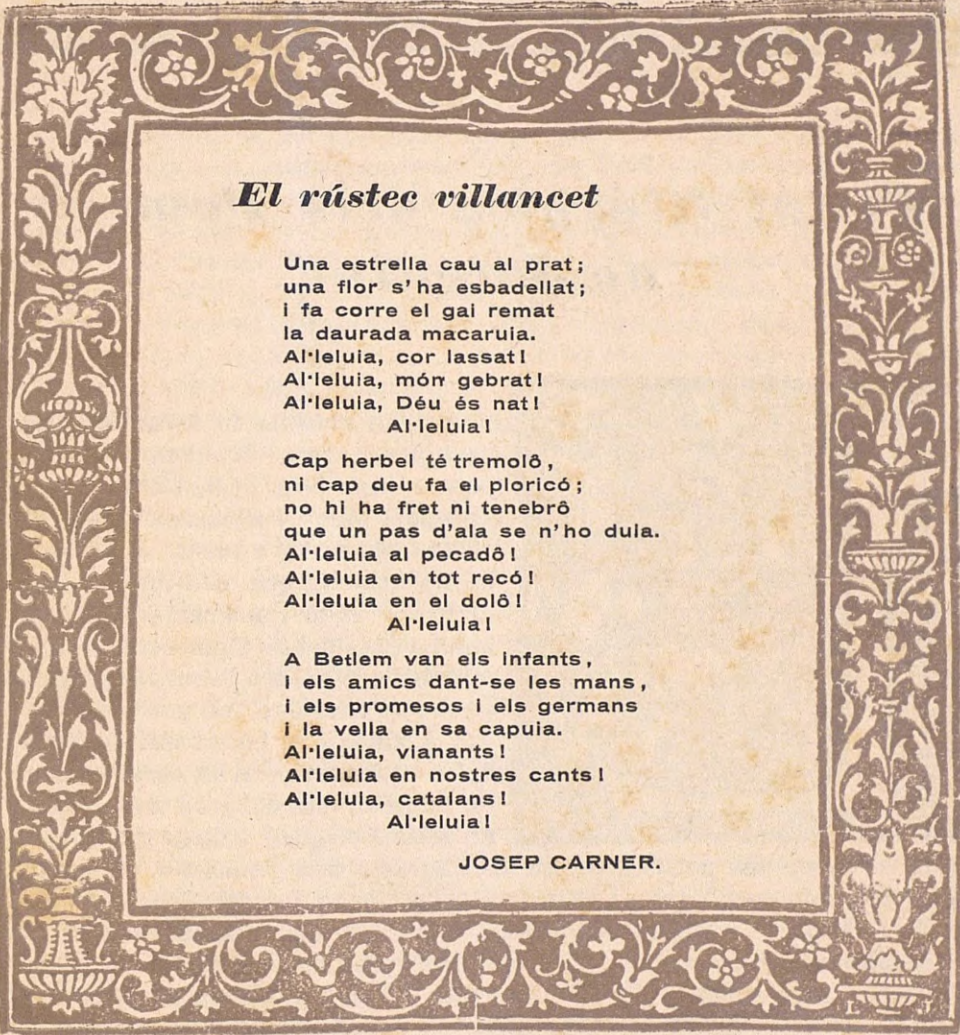
La Schola Cantorum, el dia de la Puríssima, cantà molt ajustadament la missa *Cum júbilo*, i el diumenge següent, per primer cop, el cant de Vespres que escoltaren cor-presos els fidels.

***

Són de l'artista Vila Puig els gravats de les pàgines de la present GARBA.

El rústec villancet

Una estrella cau al prat;
una flor s'ha esbadellat;
i fa corre el gai remat
la daurada macarúia.

Al·leluia, cor lassat!
Al·leluia, món gebrat!
Al·leluia, Déu és nat!
Al·leluia!

Cap herbel té tremolô,
ni cap deu fa el ploricó;
no hi ha fret ni tenebrô
que un pas d'ala se n'ho dula.

Al·leluia al pecadô!
Al·leluia en tot recó!
Al·leluia en el dolô!
Al·leluia!

A Betlem van els infants,
i els amics dant-se les mans,
i els promesos i els germans
i la vella en sa capuia.

Al·leluia, vianants!
Al·leluia en nostres cants!
Al·leluia, catalans!
Al·leluia!

JOSEP CARNER.

Pietat litúrgica dels Pomells de Joventut

A festa dels Pomells de Joventut celebra-
da aquest any a Montserrat, la festa
dels *setcents* pomells de Catalunya «que
apleguen milers i milers de joves i don-
zelles» ens porta a parlar dels Pomells
en un aspecte que considerem impor-
tant. La festa montserratina, procla-
mant a Madona de Montserrat Conselle-
ra dels Pomells, fou la seva consagració
i a nostre entendre, fou una festa simbò-
lica. L'amor a la Pàtria que els Pomells
volien professar pren un caràcter de ma-
jor noblesa, més depurat, més cristià, al
fer ofrena d'aquell sentiment a la Verge,

posant-se sots el seu patronatge. La consagració dels Pomells a la Verge de Montserrat feta en la seva muntanya, en el seu propi temple, dóna a la pietat dels pomellistes un caràcter montserratí. Volem dir que la pietat montserratina és la pietat litúrgica i per tant la pietat dels pomellistes, individual i col·lectiva, ha de ésser i serà una pietat litúrgica de dia en dia. Volem dir que els Pomells de Joventut que són la Catalunya del nostre demà, poden esdevenir un element de màxima utilitat i eficàcia en l'obra de restauració de la pietat.

L'apostolat litúrgic iniciat en els nuclis de ciutat, sostingut per fervorosos, per mitjà de llibres i revistes, ha de derivar forçosament vers el poble, fins que el poble visqui la vida litúrgica. Els Pomells no són una confraria ni una associació religiosa, però són la novella generació que tenim de menester per ajudar a l'obra de restauració de la pietat. L'apostolat litúrgic individual és una tasca lenta, fer-lo en el camp que ens ofereixen els nuclis de Pomells escampats per Catalunya és més fàcil, de més eficàcia i de resultats més prompts,

car els Pomells pel seu temperament espiritual són el terrer més ben disposat per rebre aquesta llevor i conreuar aquesta terra no costarà i la llevor fruitarà. Els Pomells de Joventut, verament conscients de l'esperit de la seva institució, beneïts pel Papa, poden ésser els sembradors de la veritable pietat, ço és, de la pietat litúrgica. Pensem això perquè, a més, hem vist Pomells interessats en posar en pràctica les regles per oir bé la missa cantada, en oir bé la missa resada i fins hem vist l'exemple de Pomells que trovaren gust en dialogar la missa i que l'han dialogada, interessats en la vida litúrgica.

En totes les parròquies existeixen associacions i confraries, però la diversitat d'estaments dels confreres o associats, per llurs deures familiars i altres motius poques vegades podran trobar-se reunits en el temple per pendre part col·lectiva en les funcions litúrgiques. En els actes del culte, en les misses del diumenge, per exemple, hi assisteix el poble fidel en gran massa; estan col·lectivament en el temple, reunits en assemblea; però cal declarar que freqüentment és una assemblea disgregada; que cada hu assisteix a aquell acte litúrgic a la seva manera i que el llaç d'unió és més aviat extern. El dia que es pugui lograr que els fidels estiguin instruïts en les coses litúrgiques, el dia que sigui un fet la participació activa dels fidels en els actes del culte, aleshores els fidels formaran en el temple una veritable assemblea. Com pot assolir-se en bona part aquest resultat?

Els Pomells escampats per Catalunya són uns quants centenars; els pomellistes infants, joves i donzelles són milers. Els Pomells tenen els seus portaveus, la seva revista, per mitjà de la qual s'estableix una ràpida comunicació entre ells i pot donar-se una uniformitat simultànea en l'orientació que han de pendre i un mateix alligonament. La revista, doncs, l'orgue oficial dels Pomells, pot contribuir eficaçment i poderosa a difondre l'instrucció litúrgica entre ells, lo qual equivaldrà a estendre l'apostolat litúrgic per tot Catalunya per un mitjà ben fàcil.

La participació activa dels fidels en les funcions sagrades, considerada aquesta participació en son aspecte col·lectiu, exigeix una unió entre els fidels; reclama que en aquestes funcions sagrades es trovin en el temple nuclis importants de fidels instruïts i disposats i, millor dit, convinguts a participar-hi activament; i això ens apar més fàcil de lograr dels Pomells que no pas d'aquells altres nuclis parroquials i confraries i associacions, perquè endevinem en els joves i donzelles pomellistes una major espontaneïtat en acceptar i en practicar tot allò que esdevingui en un major enriquiment i perfeccionament de la pietat catalana, com així serà el dia que la pietat catalana sigui més litúrgica, en lo qual nosaltres, els catalans, en aquesta obra de restauració cristiana, diguem de pietat litúrgica, propugnada pel Papa Pius X, portem a Catalunya la davantera. Es allò que deia un estranger: *totes les coses bones, totes les nobles iniciatives ens vénen de Catalunya*. En l'obra de restauració litúrgica sols Catalunya segueix el ritme dels altres països catòlics. Els Pomells, doncs, en lo que es refereix al moviment litúrgic, a la vida litúrgica dins de Catalunya poden consolidar la nostra fama, poden contribuir al resorgiment espiritual de Catalunya per mitjà de la litúrgia.

Sigui'ns permès posar alguns exemples per major comprensió.

Els fidels assisteixen a missa; als qui volen rebre la sagrada Comunió, els hi falta temps per atancar-se a l'altar així que hi arriba el celebrant i és a desgrat si hem d'esperar a mitja missa per la Comunió. Altres més lents, amb desig potser de major fervor, troven curt el temps de preparar-se i esperen combregar al fi de la missa, malgrat haver donada la Comunió a mig. Expliqueu doncs als pomellistes que la Comunió és una participació del sacrifici; expliqueu-els'hi que lo més propi és combregar quan ho faci el celebrant i lograreu que els pomellistes s'uneixin més íntimament al sacrifici i vulguin combregar en el moment més apropiat, si dificultats no ho impedeixen. Expliqueu-els'hi l'actitut que han de guardar; que els homes sempre hem de fer-ho primer que les dones; digueu-els'hi de què serveix la tovallola posada a la balustrada; que els guants sobren; que el presbiteri és un cercle tancat exclusiu per la jerarquia eclesiàstica, i veureu com l'acte de la comunió i lo que amb ella es relaciona esdevé més d'acord amb la litúrgia.

Digueu als fidels l'ordre que s'ha de guardar en el temple i vos costarà que els homes es posin al costat de l'epístola i les dones al de l'evangeli; però els joves i donzelles dels Pomells vos obeiran desseguida.

Les misses cantades no són pas les més preferides dels fidels; però veus aquí el poble congregat en el temple; la missa és cantada; prompte observareu que s'és perdut el record de les actituds de rúbrica que els fidels han de guardar; el sacerdot saluda i els fidels resten asseguts; canta el prefaci i són pocs els que es posen drets, si no és algún avi que serva el record i la pràctica; el sacerdot dona la benedicció i els fidels no saben agenollar-se per rebre-la. Si s'alcen en el *Glòria* i el *Credo*, per seure no esperen pas que el sacerdot ho faci primer, etc., etc. Feu doncs una breu instrucció als vostres Pomells i restauraran la pràctica litúrgica de la missa cantada.

Cada dia llegim una o altra relació de les festes de Pomells, festes religioses en preferència a les profanes; misses de Comunió i misses cantades. No podrien el Pomells cantar la missa en aquests actes; no podrien cantar cants litúrgics i no cants en llengua vulgar no permesos en les misses cantades? Per què els Pomells en aquestes festes religioses, en aquestes misses de Comunió, no es preparen per participar-hi activament, íntimament; no podria cada pomellista tenir a la mà la seva fulla amb les respostes de la missa i així dialogar la missa amb gran exemplaritat dels demés fidels que es troven a l'església, exemple que seria imitat?

La *Missa dialogada*, després de la missa cantada, és certament l'acte que ofereix més facilitats per ésser posat en pràctica i que els Pomells poden repetir amb més freqüència, assistint corporativament a la que podríem anomenar *Missa dels Pomells* en els dies festius, o en els dies que fan la seva festa religiosa. Bastarien uns assaigs per tal de llegir bé el text de les respostes i després contestar ordenadament i rítmicament les respostes de la missa resada, i en aquesta pràctica no quedarien sols, majorment perquè aquesta pràctica seguida a França, Bèlgica, Holanda, Itàlia, etc. i també a Catalunya, ha meres-

cut l'aprobació dels Prelats de Catalunya en el Congrés de Montserrat i darre-
rament en ella insisteix el nostre venerat Sr. Bisbe amb aquestes paraules :

«Els actes de virtut que els pomellistes poden practicar tenen el seu valor i l'institució dels Pomells de Joventut, junt amb una major educació i afinament en els costums portarà en molts ordres un millorament individual i social; però en l'ordre religiós entenem que la pietat individual i col·lectiva dels Pomells ha de derivar vers la vida litúrgica». Jo m'imagino el bé que es pot fer i el guany que obtindria en la nostra pietat catalana instruint litúrgicament els Pomells i creiem que la restauració litúrgica trascendiria fàcilment el poble, es faria més extensa i més depressa; el seu exemple triomfaria; i creiem també que en el terreny religiós serà petit el fruit que els Pomells assoliran si no són guiats vers la litúrgia o si, de essent-ho, no entraven a formar part dins aquest moviment.

Si s'ens preguntava quins mitjans podrien emprar-se perquè els Pomells de Joventut poguessin esdevenir aquest element optíssim que preconitzem en senyalaríem:

En la revista dels Pomells, primerament, podrà haver-hi una secció destinada a l'instrucció litúrgica dels lectors, en forma senzilla, sens pretensions de saviesa, seguint en ella un *Programa d'instrucció primària: : Litúrgia - Ritus simbòlics - Objectes del culte - Ceremònies de la Missa - L'ofici diví - Llocs i temps sagrats - Litúrgia dels sagraments, etc.* Cada instrucció deuria anar seguida d'un qüestionari, publicant-se la solució en els nombres successius i fins premiant la més encertada. La mateixa revista podria obrir periòdicament un concurs, oferint premis als temes més ben desenrotllats.

En altres nacions es conreua la litúrgia en les escoles i en les parròquies hi ha establerts agrupacions litúrgiques que són una prèdica constant i són els elements auxiliars del sacerdot en l'apostolat litúrgic. Entre nosaltres cada Pomell pot constituir un cercle litúrgic i els diversos Pomells d'una població podrien reunir-se periòdicament, un cop al mes per rebre la instrucció litúrgica del sacerdot.

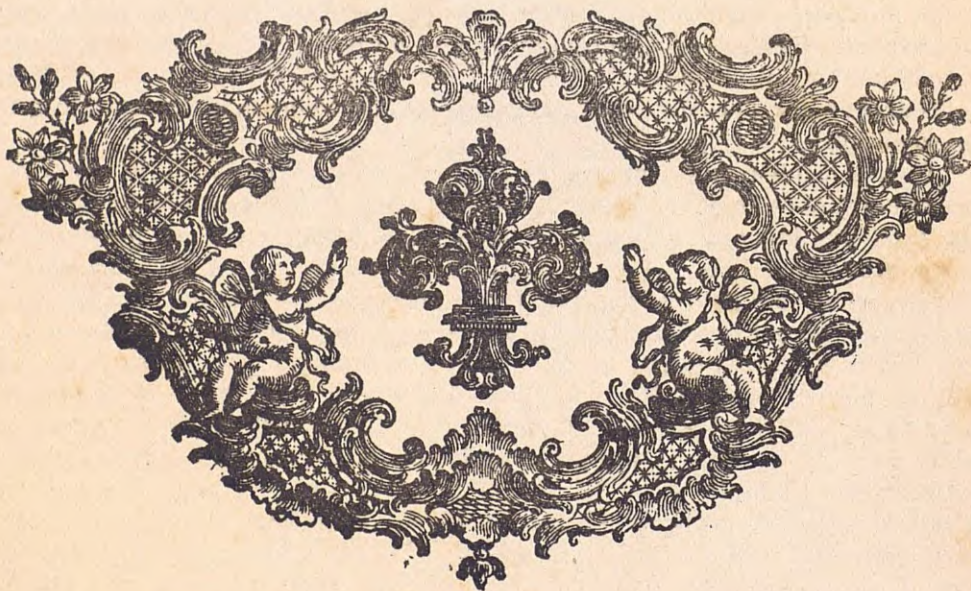
Podria semblar que somniem el proposar aquests mitjans o al creure'ns que aquesta obra es pot realitzar. L'institució dels Pomells és avui l'aglutinant més fort de la joventut, el que pot donar més uniformitat a l'orientació que a la joventut es pot donar; el mitjà que posa en contacte amb el sacerdot infants i joves que no se li haurien acostat; l'instrument meravellós que obra les oïdes de la juvenalla per escoltar i després practicar actes i virtuts dels quals no haurien sentit parlar. Aquesta acció o aquest resultat és comparable a la que realitza per exemple a Bèlgica, l'Unió de Patronats. El 20 de Novembre de l'any passat es reuniren a Sta. Gudula, a Bruseles, 3000 infants (scouts en sa major part). El Cardenal Mercier pontificava les vespres; la schola cantava perfectament les antífones i els salms alternant-los amb un grup d'homes. En la reunió celebrada després, el Cardenal Mercier manifestà la pena que li causava veure les rengleres d'infants assistir a les cerimònies, misses i vespres com a un altre acte qualsevol. Els infants, deia, no segueixen pas la missa, etc., perquè els hi falta un petit manual que els permeti seguir l'acció sagrada i unir-s'hi. Després formulava aquest desig : Que els infants dels

Patronats de Bruseles li anessin a fer una visita a Malines durant l'octava de S. Rambó, que anessin a la Catedral per tal assistir a una missa pontifical cantada pel seu bisbe. Aquest desig del Cardenal, aquesta invitació a assistir a un pontifical a la Catedral pròpia, la transcendència que té educar el poble, començant pels infants en les coses litúrgiques, i açò que a molts podia semblar una saverie litúrgica, fou una realitat per Nadal i el 19 de Març d'aquest any, dies en que la *Bèlgica - Catholic - Scouts* es en gran nombre d'associats va en peregrinatge a la Catedral de Malines.

De unes religioses de Marsella que s'ocupen en obres en bé de les noies, les instrueixen en la litúrgia i en les seves diverses cases, tenen el costum de fer l'ofertori en la missa cantada del diumenge. Set noies s'apropen per torn a l'altar i ofereixen al celebrant lo que és necessari pel sosteniment del culte durant la setmana: una ofereix la cera, altres les hòsties, el vi, l'incens, l'oli, etc. Molt treball i temps cal per arribar a aquesta perfecció; mes tot és començar; a Sabadell, mercès sien donades a Déu, va entrant la litúrgia en els Pomells. Ara mateix en les festes que celebren, canten les Misses i àdhuc en l'Ofertori de la diada dels Reis, faran al celebrant l'ofrena litúrgica.

MOISÈS ALUJAS, PVRE.

Nadalenques

*Cançons que s'han escrit enguany per a cantar-les
als pessebres els Pomells de Joventut de nostra ciutat*

Nit de Nadal

(música del mestre Masllovet Sanmiquel)

Aquesta nit freda i bella
del desembre congelat
ha vist la gran meravella
que hom havia anunciat.
Aquesta nit freda i bella,
sota els àngels i l'estrella
de divina claredat,
com insòlita poncella,
entre els homes, Déu és nat
Els qui oïen l'harmonia
i han guaitat l'estel brillant
han emprès tots una via,
llurs costums enllà deixant,
els pastors la pastoria,
els camperols la masia
i els Reis llur país distant,
per veure el fill de Maria,
per veure Jesús Infant.
Dins la cova abandonada
ha nascut el Déu del cel,
com una rosa que es bada,
com un minúscol estel,
entre el bou d'ampla alenada
i la mula ascientsada,
damunt la palla rebel,
abrigat per la mirada
dels Esposos, per tot vel.
Tots li fan la presentalla,
del millor de son cabal,
dels més grans a la xicalla;
del més pobre al Rei més alt;
i Jesús, damunt la palla,
per a cada presentalla,
als qui vénen a adorà'l,
d'un esguard els envolcalla
i somriu a tots igual.

J. ARÚS.

El Nadó de Betlem

(música de Mn. Frederic Muset)

La clara nit de Nadal
fa olor de lliri i de rosa,
cada ovella a son corral
cerca escalfor amorosa.

Plora de fred un Nadó
al portal de fora vila,
plora de fred el Nadó
i un ocell canta i refila.

El Nadonet s'ha adormit
a la falda de Maria,
tots els estels han sortit
volent saber què somia.

Volent saber el perquè
s'ha afuat del cel seré
i a la terra se'n venia
arrauint-se a una establia.

El bon Jesús s'ha adormit
a una cançó de Maria,
el bon Jesús s'ha adormit
creuant les mans sobre el pit

Perpellejant els estels
la llum tremola en la gebre
que enfredora al Rei dels cels
qui per palau te un pessebre.

Com un lliriet florit
a la falda de Maria
el Nadó s'ha deixondit
quan flubiols ha sentit
sonar, vora l'establia.

MOSSÈN CARDONA.

El somriure de l'Infant

(música del jove En Josep Clapés).

Pobre i humil dintre un estable
ha nascut el Fill de Déu;
ara a Betlem, cenyit de neu,
hi ha una claró inefable.
I perquè han vist la meravella
d'un àngel clar de dolça veu
hi van pastors de tot arreu,
senyors botent damunt la sella
i caminant dies i nits
sota l'estrella insospitada.
tres cavallers barba-florits
de testa coronada,
tots tres sent reis, prudents senyors
de molta anomenada.
saben el nom de tots els vents,
tots els estels de l'estelada.

tots menys aquest que s'els enduu
cap a unes terres enyorades
amb presentalles ben triades
mirra i encens i l'or que lluu.
Pro el dolç Infant, més resplendent
que tots els flams de l'estelada,
somriu igual al rei potent
que a aquell humil sens cap remada
que no li pot fer cap present.
Pobre i humil dintre un estable
ha nascut el Fill de Déu
ara a Betlem cenyit de neu
hi ha una claró inefable.

ARMAND OBIOLS.

El Mestre dels Pomellistes

Les nostres festes

ODEM ben dir que els Pomells de Joventut de la nostra ciutat estan de festa, de festa grossa, com si diguéssim de Festa Major, ja que l'engranall de festetjos que constitueixen el programa que la Comissió nomenada per aquest efecte ha confeccionat, són uns actes que ajuntant bellament els dos més grans ideals que puguem tenir, l'amor a Déu i l'estimació a la terra catalana, constitueixen una veritable pàgina d'or pels Pomells sabadellencs.

Com tots sabeu, aquestes festes són organitzades per a commemorar l'aniversari de la seva fundació i l'èxit

més esclatant ha coronat tots els actes del programa publicat que es va desgranant.

Tots recordem l'entusiasme que el passat any produí aquella festa inaugural, aquella rebuda carinyosa al mestre fundador En Josep M.ª Folch i Torres, aquella solemnia Missa de Comunió a l'Arxiprestal de S. Feliu, i aquell Rosari florit de la caputxeta blanca a la Puríssima Concepció, enfilall de cantúries que encara reviu en nosaltres; però aquest any les festes pomellístiques tenen un nou encís, s'ha volgut que totes elles fossin un himne de lloança al bon Jesús, un solemnia Te-Deum al Diví Nadó, unes veritables festes nadalenques, fent-hi reviure totes aquelles tradicions tant nostres i tant cristianes que han de plaure fins a aquelles ànimes petites, que encara no han volgut capir l'obra cristiana i patriòtica que estan realitzant els pomells arreu de Catalunya.

Mes, encara que estic veritablement enamorat d'aquestes festes commemoratives permeteu-me fer-vos conèixer des de aquestes columnes, que els Pomells de Joventut a l'organitzar aquestes festes col·lectives ho fan solsament per a demostrar públicament la seva vida esplendorosa, la seva puixança, car el veritable esperit dels Pomells no són aquests actes esplendorosos que una vegada a l'any són dignes de tota lloança, sino que són les festes humils però riques d'espiritualitat que cada pomell realitza per si sol, sense ostentacions, però en quines els pomellistes s'abranden cada vegada més d'aquells sacratíssims amors que constitueixen els seus ideals; i així veiem que molts pomells, i és d'esperar que sien tots, a més de fer els actes individuals anotats en les fulles que envien al Directori, celebren Comunions i festes plenes d'encís, les quals constitueixen la veritable escola per a formar la nostra jovenalla. Entre elles po-

dem citar la festa Montserratina que els «Pomells de Joventut», «Mare de Déu de la Salut» i «Llevor Catalana» van celebrar el diumenge, 19 de Novembre passat, i de la qual «Revista de Sabadell» en publicà una llarga ressenya. La festa es celebrà a la Casa de les Germanetes dels Avis Desamparats, que fou la pairal del sant patrici Doctor Sardà. Hi hagué Missa de Comunió en mig de la qual les pomellistes cantaren l'*Al·leluia psalite*, *Ave-Verum* i *Adoro te devote*. Fou celebrant el Dr. Lluís Carreras, el qual feu una plàtica plena d'unció evangèlica. Finida la missa es cantà la *Salve* acompanyada a l'harmonium pel mestre en Josep Clapés. Al migdia, davant del mateix Casal, hi hagué audició de Sardanes per la cobla *La Principal del Vallès*. A la tarda, resat el Sant Rosari, que menà el digne Conseller d'abdós Pomells, s'organitzà la processó que recorregué el pati cantant-se les *Lletanies* i *Ave Maries* de Mossèn Romeu i després el Virolai, mentre era portada dintre el temple una imatge de la Moreneta, propietat dels Pomells, i la qual fou entronitzada a l'altar. Es feu després la *Visita Espiritual*, endreçant als pomellistes el Doctor Gabriel Clau-selles una fervorosa al·locució. Es cloqué la festa amb el cant dels *Goigs* d'en Millet i la *Salve* com al matí. Aquesta és la festa que els Pomells «Mare de Déu de la Salut» i «Llevor Catalana» organitzaren a major glòria de Déu i de la sempre humil Verge Maria com resaven els programes.

I a l'acabar aquestes impresions de les nostres festes, que el bon Déu i la Verge Bruna des de el seu alt castell de Montserrat continui beneïnt com fins el present, aquestes flors enciseres agrupades en Pomells florits arreu de Catalunya, fent que'ls fruits d'amor a Déu i a la Pàtria siguin ben esplendorosos.

J. COMAS RIBATALLADA.

Ciutat 17 Desembre de 1922.

Nadal i els pessebres

n tots els pobles cristians la festa dedicada a commemorar la Nativitat del Salvador és la més rica en manifestacions de l'exultació que, fa segles, experimenta el poble amb motiu de la diada del 25 de desembre. Resultaria interminable dissertar sobre l'abast i varietat d'aspectes del folk-lore nadalenc. En la nostra terra, la joia popular esclata en cançons, cobles, pastorelles i nades; en contalles, versos, diàlegs i serenates; endegant bé la casa, preparant bons àpats, en els quals surten el ví novell, els torrons i les neules; en felicitacions, estrenes, obsequis i presents que fa el tió o el braser; en típiques fires i mercats, en la llarga o curta preparació dels pessebres.

Generalment, es creu que fou el Patriarca Sant Francesc; qui va establir el primer pessebre. Ha donat lloc a la tal dita la relació que féu Sant Bonaventura, en el capítol x de la «Legenda S. Francisci», en explicar la manera devota com el seràfic fundador va pensar sobre la nit de Nadal. Segons detallà l'esmentat escriptor, el Sant d'Asís, «en l'any tercer abans de sa mort, a l'objecte de excitar la devoció a la memòria de la Nativitat de l'Infant Jesús, es disposà a celebrar-la amb la major solemnitat possible a Castro Greccio. Amb el fi que no se'l pogués titllar de lleuger, consultat son pla i obtinguda llicència del Papa, féu preparar un pessebre i portar fanc, duent al lloc escullit un bou i un ase. Foren cridats els frares, hi acudí el poble, la selva ressonà de crits, i es féu esplèndida i solemne aquella nit amb la claror de abundants llums i pels sons de cants de lloança. Estava el Baró de Déu, davant del pessebre, ple de pietat, abundós de llàgrimes i radiant de goig; començada la missa solemne sobre el pessebre, Francesc cantà l'Evangeli. Després predicà al poble circumstant la naixença del «Rei pobre», sense saber anomenar de altra manera a l'Infantó de Betlem, ple de tendresa, d'amor. Un cavaller virtuós i verídic, qui per amor de Crist, deixada la milícia secular, estigué unit amb el Baró de Déu per gran familiaritat, el senyor Joan de Greccio, assegurà que ell veié un formós nin adormit dintre del pessebre, al qual nin prengué Pare Francesc en sos braços, excitant-lo a dormir».

D'aquest llarg text que hem procurat traduir fidelment, se'n pot deduir qualque cosa per la història del culte popular del Sant Nadal, i especialment pel desenrotllament de ço que se n'ha dit misteris, oratoris o representacions sacres.

De la narració de Sant Bonaventura hem de treure'n que la solemnitat disposada pel Seràfic Patriarca l'any 1221, degué tenir lloc a fora d'una església, potser en un bosc (sylva), no distant de Greccio, consistent en una missa solemne, en la qual servia d'altar un pessebre, o sia una rústica menjadora d'animals, plena d'herba seca, sobre la qual hi hauria, de segur, l'ara i les corresponents tovalles.

J. G.

VIDA NOVA

A un Pomell de Caputxetes

On aneu, floretes blanques,
on aneu tant de matí?
Quina mà, de vostres branques,
os haurà gosat cullí?
Quin oreig os ha escampades?
Quin amor os ha ajuntat?
No os espanten les glassades?
Es que l'hivern s'ha acabat?
—De glassades no ens en mancan,
mes, encar que'l fret viu,
si les portes no se'ns tanquen,
pla tindrem ben dolç caliu:
on anem s'hi fa gran xera,
on anem hi ha gran sahó;
allí sempre és primavera,
allí hi viu l'Amor milló.
Si amor-patri ens ha cullides
ens ajunta amor diví;
per això que escoturides
caminem a nostra fi:
—Quina fi os emmena els passos?
Sent tan febles, què fareu?
—Relligar amb dolços llaços
nostra Pàtria amb el bon Déu!
Nostra Pàtria dissotarda
s'apartà del bon camí
i ara és tota trasbalsada,
puix begué fel i verí.
Sols l'amor podrà salvar-la;
per ço el nostre li donem:
en nou foc hem d'abrandar-la
fins que sana la vejem:
—Però d'on treureu la força
si tant xiques totes sou?
—Grans de sorra als rius fan torsa
i a la mar li posen jou.
Al bell dintre del Sagrari
trobarem dolls de dalit;
ja fristem per arribar-hi
a fruit del gran Convit.
La caputxa que'ns corona,
sant guió ben heretat,
nostra terra és qui ens el dóna,
com un elm de majestat.
Déu i Pàtria és nostre lema,

nostres armes, d'amor són;
la gran lluita no hem de tema
contra tot lo d'aquest món:
—De Ponent mals vents se giren
que les flors esfullaren;
contra valtres ja conspiren,
vostre flaire esvaïran;
a floretes ben flairoses
prou escau vostre faisó,
mes, a dàlies ufanoses
els ve estret eix capciró
que os fa ser tant recatades
i ben filles del terror:
a l'espill s'han ovirades
i han seguit a Lluçifer!
—Més que'l ferro i la metralla
i de mort tots els horrors,
tindran força en la batalla
de l'amor les grans dolçors.
Nostra terra benvolguda
a tots fem-la respectar:
com més sia coneguda
més i més l'han d'estimar;
farem guerra a l'egoisme;
farem guerra al fals amor,
tenint sempre pel proïsme
ben obert el nostre cor.
Aixequem la gran creuada
pels d'avui i els de demà,
i la terra així embaumada
rica i plena tornarà;
si'l mal vent un jorn destria
els Pomells de Joventut,
com la flor quan es mutia,
serem grana de virtut;
i en les llars, ben amoroses,
per els homes de demà
prou seran encar flairoses
remembrant gestes glorioses
d'un ahir que.... tornarà!

MANEL ROCAMORA RIBERA.

Premiada als Jocs Florals de Rubí d'enguany.

Glossa

La joliva nit de Nadal

UN preludi més bell té la nit de les meravelles! Bell començ engarlanda nit de bellesa supremes. El sol a l'ajocar-se darrera la cabellera ondulada del Montserrat, marxa amb una lliscada més xiroia, marxa amb una majestat més solemne. No sé si és la fantasia qui acobla tanta bellesa a la nit arreu festejada o és realment sublim d'ella mateixa. El sol vestit amb un mantell roent va apropant-se a l'alt serrat, seguit d'una legió de núvols; núvols blancs en senyal de pau i felicitat; núvols enribetats d'una fosforescent porpra en senyal de glòria i victòria. El sol marxa apressat, deixant una escalfor que ompla el cor de gais i esperançats gaudiments i una harmonia que prepara les hores supremes. El crepuscle suaument va apagant-se damunt la terra; la llum esmortuïda va fent la seva via, fins ofuscar des del llevant al lluny ponent.

El melodiós ritme que mou en aquesta vesprada les lleis de cada dia, la música romàntica que presideix el preludi de la festa i la reverència que comunica la supremàcia d'aquesta nit, engalana les llars de pau, d'ordre, de continuïtat i precisió mesurada en les accions dels homes.

Mentre va acotxant la terra la negror nocturnal, una gallarda celístia d'innumerables estels, punteja a l'immens: Ornen l'inaccessible infinit joiells i més joiells que com zèfirs llueixen allà el lluny; uns són xics i quasi no s'atalaien per llur vaguetat; altres més amples i clars que desullen als que embadalits els albiren; i un que altre de tant en tant fuig de son setial, lliscant cels a través, seguint-se d'un cristam de llum argentat. Talment aquesta volta sobirana i inimitable, apar un ample camp sembrat a l'eixam de maragdes auríferes.

Fent son curs tot lo del món sots la llei que ho dirigeix silenciosament, en aquestes hores reposades, romp l'armoniosa quietud ultrahumana, la campana de l'ermita amb son dringar. La campana llença a l'aire sa veu amb to alegre i festiu; no es cansa d'omplir la rogalia del dolç sonar suau i tendrívol de bronze. No remoreja llastimosament; no llagrimeja la mort de qualche vivent; no sangloteja en so de sometent; no enterneix el cor, ni esporugueix l'esperit. La campana fereix l'aire en senyal d'aplec festiu. Son brandar sàvia de tendresa i gaubança l'esperit dels moradors de l'encontrada. En dolç replec repica glòria infinita i amb son cant escampa l'alegria ça i enllà de la vall fosca. Son brandar penetra fins el pregon de les muntanyes, repercutint al poble i a la masia, i son sonar infantívol remou fadrins i vells i empeny jaies i noies. El so del

convit posa en camí la multitud sencera. A tots dóna alè el seu grat i anyal parlar, alleugerint penes i melangies.

Sens cansanci, amb dring mansoi, sona encara la campana, quan d'amunt s'ouen rialles i cantades de romeus d'avall dels camps llaurats. Les veus són fines, sens gropades; el cant es humil i ritmat amb cadència infantívola i camperola, taral·lejat de tant en tant. Caminen alegrement per entre mig dels pins, ressonant llurs cantúries nadalenques per tota l'encontrada.

L'armonia de les primeres hores nocturnals creix a cada pas que dóna la nit. La lluna sola i riallera tramunta les carenes llevantines i sa llum, que amb compàs aixeca la mirada, s'esten amanyagant la terra freda i gebrada. Les cantades nadalenques que acompassadament es barregen amb el piular de les aloses i el xutejar dels mussols i amb el cantar de les reinetes, donen a la nit un caient especial i popular, un caient rural i aristocràtic a la vegada. Les flaires dels romanins i farigoles de la plana, del fonoll de les torrenteres i de la sajulida de les cimes, muntades en l'oreig fluix i afilat, que sembla esquinçar la pell sensible, perfumen l'encontrada. El murmuri del rierol i la remor de la tramontana al entortolligar-se en les branques de l'espessa pineda, es junten a la música de la nit excelsa.

Mentre l'encontrada és ombrejada per tanta música natural i l'ermita és vessant de romeus, el Diví Infant, damunt l'ara de l'altar, somriu amicalment i el bè del pastor de tant en tant amb son tendre i llastimós belar, recorda completament la diada de Betlem als romeus vinguts.

Ressona el darrer cant en la cànida i humil nau de l'ermita i la simpática *missa del gall* deixa en el cor dels devots romeus una guaridora pau espiritual d'haver fruit la cobejada commemoració anyal; i sobtadament altra volta la campana és llençada al vol de la polleguera. Els romeus eixint amassadament de l'ermita solitària, s'escampen al voltant de les parets sagrades, contemplant com l'astre de la nit fulgurant al cim dels espais, amb impetuosa irradiació vesteix d'un mantell blanc i transparent les amples planúries i com esclaridor d'argent adiamantat besa la fresca cabellera de les alzines dels fondals. La lluna alegre i navegant de les altes marines de l'immensitat del món dels altres, amb la vibrant i penetrant cantúria de la campana que sobiranament camina en la quietud nocturnal, esborra i fon tot gaudi voluptuós i fa poncellar i florir del cor dels romeus les estrofes de les cançons nadalenques.

El mes de Maig ha florit
sens esser-ne encara,
un lliri blanc i pulit
de fragància rara ;
que de tot el món es sent
de llevant fins a ponent,
tota sa dolçura
olor i ventura.

S. ESTOP.

del P. de J. «Torns Eucarístics».

Nadal

Contemplacions

om observa que mentre en les fortes brunzides del vent bateguen les fulles dels arbres hivernencs de l'extensa boscúria, refrescant les contrades; i les plujes i els frets besen sovint la terra, i els arbres que amb jolua brotada ombrejaven les plasses durant l'estiu, sembla que hagin perdut l'esperit de viver, és a dir quan la natura en molts rams de les seves manifestacions sembla ajocar-se i defallir-se, apareix com de dintre l'aspror de les nits hivernenques, una nit coronada

de formosor i alegria que sembla esquinçar el mantell d'aquelles asprors. Aquesta nit amorosa és la de Nadal; nit que recorda el gran adveniment de fa vint segles; nit que recorda l'aparició de l'estrella de raigs guiadors als Reis d'Orient; nit que recorda les hores solemnes de quan va nèixer el Rei de l'Infinit ple de gràcies, duent en sí eixa llum divina que il·luminarà a tota l'humanitat, llum commovedora i confortadora que cada raig calentava el més fret esperit, llum que ha portat a l'humanitat multitud de beneficis, i llum que avui encara com dolça rosada, ens envolta i omplena de celestials gràcies.

Totes aquestes visions es presenten en nostra ment, alimentant la nostra fe; i ara nosaltres, pomellistes, que en aquest dia ens sentim més forts d'esperit, si volem que l'obra que anem realitzant, assoleixi el terme degut i sospirat, preguem i demanem al bon Jesús, que en els jorns presents es mostra en els simbòlics pessebres, amb la cara d'Infant i de rei de les coses terrenes, que sapiguem complir bé el nostre lema i que coroni nostres treballs per la major glòria de nostra pàtria.

D. BATLLELL.

Del P. de J. «Torns Eucaristics».

Pessebret humil...*A ma filla Roser*

Perque ahir vares trovar
quatre figures trencades,
vas fer-te un tip de plorar
fins que la mama 't donà
dues nates ben donades.

Veus, Roser, com no calia
l'aldarull i el plorar teu?
Si el teu papa ja ho sabia
que alguna altra en sobraria;
bé n'hi ha prou, en nom de Déu!

Tu hi voldries un carrer
atapait de figures;
veig, benamada Roser,
que encara no t'afigures
lo que un pessebre ha de ser.

Un pessebre és un altar
aixecat per art d'amor
a n'el diví Salvador
únic Rei de nostra llar
i de totes gran Senyor.

Un pessebre no és mai xic
mentre hi hagi una establia
on hi trovi dolç abric
la dolça Verge Maria
pel seu Infant tan pobric.

Mentre hi hagi una pastora
portant presents al Nadó,
i es vegi molt a la vora
com Sant Josep quasi plora
contemplant Nostre Senyó.

I hi hagi un riu i una caseta
i els Sants Reis enllà d'enllà,
i una gentil pastoreta
que a l'Infant duu una cabreta
per ajudar-lo a alletà.

I després dos rabadans
alegres, dant-se les mans,
marcant quatre punts de dança
i que amb himnes jubilants
a Déu fassin alabança.

I una estrella refulgent
i un camí i una muntanya
i que baixi pel torrent
un godaiol somrient
duent un bou per la banya.

I res més; ¿què més volies?
què hi troves ara a mancar?
Ai, si el que hi manca sabies,
pobre Roser, prou diries:
—Bon Jesús, jo us ho puc dar.

Jo us puc dà oracions
que el meu cor esponjarien
i un enfilall de petons
de corrandes i cançons
que tot us sadollarien.

Res més hi manca al pessebre
que aqueix himnari d'amor;
és, sens ell, freda com gebre
i enfosquida de tenebra
la bella nit del Senyor.

Aclarem-la amb nostres cants
d'alegria cristiana
i l'amor de xics i grans
darà escalf a la cabana.
Roser: crida els teus germans.

Crida els teus germans i vina;
Roseret, bella infantina,
dolç encís de nostra llar,
i ben junts, canta que canta,
ja el veureu com s'ageganta,
ja el veureu com creixerà.

S. SABATER OLIVER.

Reis

h, passaran els Reis!... I nosaltres els veurem!...

Ço és el què diuen els infants de nostra ciutat, amb to de gran alegria i al mateix temps d'una temensa misteriosa,

que els hi produeix un esborronament a l'imaginar-se el magnífic espectacle.

Nosaltres, infants encara, esperàrem aqueixa nit plena de misteris, amb estranya alegria; i ja al llit, a la claror de la lluna que entrava al dormitori per l'escletxa del finestró mal tancat, ens semblava veure amb l'imaginació exaltada per les contalles de l'àvia, l'esguard escrutador del *Rei Negre*, vigilant si dormiem; i la lleu remor de les branques dels arbres, somogudes pel ventitjol, la preniem per l'apagada conversa de nombrosos patges; sentiem tocs de clarins i trompetes i la suau petjada de dòcils camells...

Però ells, els infants d'avui, la sentiran més viva i reial aqueixa impressió santa i innoçent, que durant tot l'any ha sigut motiu poderós de moltes bones mares, per a fer-los creure i ser respectuosos.

Ells els veuran passar per els carrers de nostra ciutat, acompanyats de magnífica cavalcada i en les seves animes d'àngel, els hi farà l'impressió de què una auriola de llum cèlica els rodeja;... en el moment en què apareixeran als seus ulls, astorats es recordaran de les maleses fetes durant els últims temps, i mig amagats entre els braços de la mareta procuraran recullir una mirada a ells dirigida en la que hi veuran, segons l'estat del seu ànim, una expressió severa de repte, o un mirar clar i rialler, prometedor de bona recompensa pels sacrificis fets d'un any a l'altre...

I en els carruatges que seguiran hi veuran joguines meravelloses i fantàstiques, mai somniades, amb profusió de llum i color.

Quan tornaran a la llar ho comentaran amb entusiasme; acotxant-se en el llit amb el mirar impressionador d'aquell rei fixat en sa pensa, no gosant treure el caparró de sota la gira, tement veure obrir-se el balcó i apareixer amb gran majesià i parsimònia els tres Sants Reis carregats de juguets, llemineries i algun trocet de carbó imprudent ressaltant entre la lluentor de tantes coses boniques.

I aquells Sants Reis que han admirat a la vetlla, s'els hi acostaran entre núvols i els hi diran coses a l'orella, i es difumaran convertint-se en boires lluminoses que es transformaran en juguets màgics que es mouran i s'abocaran sobre d'ells...

Un raig claríssim de llum els tornarà a la realitat, i no gosaran obrir els ulls tement un desengany, fins que la mare anirà a ajudar-los a vestir dient que li ha semblat veure totes les coses boniques; i als ulls dels nostres infants sorgiran de la safata més gran el joguet admirat en el magnífic aparador i somniat totes les nits, i la llemineria que vegeren la vigília passada dintre la vitrina de la dolceria.

I en aquells moments s'esvairan els temors del dia abans i resaran un Pare-nostre als Sants Reis en acció de gràcies, demanant al mateix temps que torni aquella nit plena de misteris... i de poesia...

Pel carrer passen un estol d'infants que van a col·legi i comentant la nota del dia diuen:

Els Reis passaran!... I nosaltres els veurem!...

MONTSERRAT LLONCH SOLER.

del Pomell «Verge de la Salut».

H i v e r n

déu, cançons de primavera, reflets dels rossinyols sobre llurs nius, tardes serenes, postes de sol divines, nits poètiques i admirables de clar de lluna, encisador aspecte de la Natura, flors acabades de néixer, il·lusions, somnis... adéu, adéu... L'hivern ja és aquí, vé portant el fred pel cos i l'enyorament per l'ànima; ve portant en son trono de núvols aquella tristesa de que ens sentim corpresos al finir la tardor amb una agonia suprema.

Aquelles amoretes de l'estiu fugiren, aquells ensomnis davant les meravelles de la Creació, s'han esvaït. D'aquelles festes passades ens resta la fredor de haver gosat uns pocs moments. Tot passa; i ara a l'entrar l'hivern ens sentim enfredorits.

Mes no, girem els ulls envers la nostra llar i veurem que aqueixa agonia del bon temps, aquest morir de les flors al bes de les gelades porta una unció encara més gran de familiar recolliment. Les vetlles en la tebior dolça de la família desgranant el Rosari o arpegiant un concert, són més intimals, més profundes i tenen aquella pau que busquem en la llar, tabernacle de nostre amor.

I aixís també al donar els primers

passos insegurs en l'hivern ens alena l'esperança de una nova vida, d'un nou floreixement, d'una primavera abans de temps, d'una alegria que tots els cors fa bategar: un jorn esplendorós en qué tot es vestirà de festa. Les flors sortiran de sota la neu donant un altre flaïre, els ocells rellaran més que mai, i nosaltres sortint de l'encongiment del fred, a la mitja nit sortirem de casa per celebrar amorosament una diada solemnia. I cantarem complantes i teixirem amors i sentirem l'ànima tornada infantívola per a poguer assaborir les dolceses dels set anys.

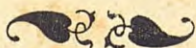
Les recordances s'aixecaran dintre de cada u i l'encenser d'un goig celestial perfumarà les nostres hores.

Les donzelles plaguejant un petit somriure pels jovincels en els llavis roses s'acotxaran vergonyoses amb el caient humil i pur de la blanca caputxa i tot amor serà purificat amb aquella Comunió amb la Puresa. Cada cor serà un altar i cada pit una flama de tradició en la nostra Catalunya.

Em sembla que no cal dir quina és eixa gran festa: és Nadal. És el Nadal que vé a treure'ns l'esperit del fred del món amb el foc de l'amor i la fé; és el Nadal que torna cada any a l'hivern per a fer reviure l'esperança de la primavera terrena i després la que ens espera més enllà eterna... ¡eterna!...

MARGARIDÓ.

«Del Pomell «Mare
de Déu de la Salut»

Present de reis a ma filla

Tinc un Nen Jesús
que en breçol reposa;
els Reis me el van dur.
Fou la millor cosa.

Me l'estimo més...
tot mon cor delita.
Sempre somrisent
la mirada ma fita.

Infundeix amor
sa dolça mirada,
filtra tant al cor,
que hi queda gravada.

Sembla amb son esguard
que quelcom em diga;
mon cor a parlar
amb petons m'obliga.

Li vénen al front
uns rulls que enamoren,
té el cabell tan ros,
que més l'atresoren.

Sos llavis gentils
i cara rosada,

a mon esperit
duen l'alenada

gràcil, divinal,
tota encisadora,
que a mi tant em plau
rebre-la atothora.

Enlairats té els peus
que en creu els inclina;
oberts els bracets
com dient me: vina

Dóna una expressió
joh, que amorosenta!
En els seus ditons
mon llavi s'hi alenta.

I amb gran fruïció,
matins i vesprades,
d'inefable amor
jo li donc besades.

A ma cambra el tinc
per més alegria;
i al ser a la nit,
¡quina companyia!

S. JUNOY ARÚS.

La Senyera de Catalunya

Fills de terra catalana,
ben alta alcem la Senyera,
i que mai la ponentada,
ens la rebati per terra.

Si és símbol de Catalunya,
és l'Ideal català,
qui del ponent ens allunya,
i prompte ens lliberará.

Bandera de nostres glòries:
que encar-nes nostre ideal
i ens recordes les victòries
d'un poble gran i immortal,
sota els teus plecs aixopluga,
la Catalunya de Déu,
que treballa perquè pugui,
ser mestressa de lo séu.

¿De què són les teves barres,
encisera i bella roba?

Mostres la sang del gran Guifre
o d'En Rafel Casanova?

Ets l'abrigall d'un gran poble,
que va ser esclavitzat,
pro que ara s'aixeca noble,
reclamant sa llibertat.

La Religió ardida i noble,
brillarà en nostre estandart,
puix «Qui enfonza o alça un poble,
és sols Déu que l'ha creat».

Resplandeix, aixeca't força!
Ves al lloc que t'has guanyat.
Després de nit tenebrosa,
vindrà el dia desitjat.

I oneja lliure i formosa,
Senyera que un poble empunya,
recordant-nos a tot-hora,
que som fills de Catalunya.

J. ARIMÓN SANMIQUEL.

La Gertrudis

LEMA: *Volarem tots cap al Cel.*

Nosaltres erem les encarregades de les més petites i, era de veure en aquell estolde criatures que semblaven nines, de tan quietes que estaven amb els braços plegats damunt els genolls junts. N'hi havia qu'anaven molt endreçadetes amb els seus vestidets modestos, però nets, amb alguns pedaços i tot; ben pentinades i enflocades amb llaços al cap i un pomet de flors al costat del pit que feien aguantar amb una agulla de ganxo. D'altres que anaven amb roba més bona, però totes brutes sense flors i despentinades, les mitjes al garró i les espadenyas o sabates totes plenes de fang o pols. Totes eren, però, boniques per lo bencreientes. No semblaven pas les mateixes quant feia poc esperant en el carrer l'hora de començar, s'entrenien tirant rocs als gossos, trucant al cancell de les cases, o es barallaven desesperadament. Jo tenia d'en-

senyar-les cantant. Cantant aprenien de senyar-se; el Pare Nostre i el Crec en un Déu l'aprenien cantant; a voltes semblaven un chor de gats.

Un dia va venir una nena nova que, en preguntar-li com se deia va respondre amb els ulls baixos; jo vaig pensar que seria de vergonya que s'en dava i amoixant-la vaig fer-la seure al cap del banc. Després d'haver ensenyat la manera de senyar-se, per tres vegades, puguí observar com la nena nova, ni em mirava ni feia signe de cap mena. Allavors vaig dir-li. —Veiam tu si en saps?— Quina sorpresa siguié la meva car la nena no obrí els ulls ni per mirar-me. Era cegueta de naixensa.

El dolor que vaig sentir no és per contar. Era rossa com el blat quant el seguen, ben pentinada amb dues trenes lligades amb llacets blaus, un vestidet de creixensa però molt net i un pom de roselles al pit. Sempre tenia els ulls closos. Com que em feia tanta llàstima desseguida vaig estimar-la més que a les altres.

—Escolta Gertrudis: Tu et dius Gertrudis i no permetis que mai més t'anomenin Tuietes, car santa Tuietes no hi és al Cel i això no fa bon català. T'has de fer dir Gertrudis i no permetis que mai que et cridin d'altra manera, puix la teva Patrona s'enfadaria si sapigués que et deixes anomenar per Tuietes.— Com que vaig acaronar-la va somriure graciosament i, era tan maca i tan

simpàtica que fins va semblar-me que li veia els ulls, aquells ulls closos que mai ens els havia obert.

Per a que aprengué a senyar-se li prenia la mà i aviat va sapiguer-ne. Les principals atencions sempre les tenia per la cegueta car el Senyor Celler del nostre Pomell em deia que era un acte d'amor a Deu estimar força la nena cega, perquè era pobra i desgraciada. En repartir els premis cada diumenge sempre li donava un objecte que li fós escaient i, de vegades a més a més, una pera, un grapat d'anous o panses de les meves. Ella n'estava tota contenta rient i repetint les gràcies tres o quatre vegades.

En cantar el Pare Nostre i les demés oracions la seva veu sortia de totes les altres, era prima i dolça i tota em commovia.

Donava bo sentir-la en cantar totes les noies juntes aquell himne que diu; Nostra Pàtria és dalt la glòria — on veurem a Déu sens vel — trepitjant del món l'escòria — volarem tots cap el

Cel. — Com hi refilava aleshores la Gertrudis, principalment en dir; cap el Cel. Tothom li ho reparava.

Al cap de poc temps ja érem ben amiguetes, car li va entrar confiança i demés perquè sempre que m'era possible li portava flors que fossin ben olentes, ja que no les podia veure-les almenys que pogués flairar-les. Gertrudis ho estimava molt això.

Un cert dia parlàrem a soles i en dir-li què li agradaria més que tot; Gertrudis va contestar-me: — ¡Més que tot, més que tot el del món m'agradaria anar al Cel. — Perquè vols anar al Cel si per anar-hi ja hauries d'ésser morta?

— No, jo voldria anar al Cel perquè allí sentiria moltes cantúries i músiques i perquè ja sé que en allí se m'obririen els ulls per a veure la Mare de Déu que ja sé que m'estima molt, perquè no tinc mareta.

CARME VIDAL CASULLERAS.
de P. de Joventut «Jardí de Nazareth».

Premiat en els Jocs Florals de l'Ateneu Nacionalista «Verdaguer» de Barcelona.

CRÒNICA DELS POMELLS DE JOVENTUT

Amb el següent programa celebren aqueixos dies, nostres Pomells, la festa del primer aniversari de la seva fundació:

Desembre dia 17: A les 8 del matí: «Missa de Comunió General» cantada pels Pomells, a la parròquia de la Puríssima Concepció, essent celebrant el Conseller Rvnd. P. Teixidó, Escolapi.

A dos quarts d'una: «Audició de Sardanes» a la Plaça de Sant Roc per la cobla «La Principal del Vallès».

Dia 24: A les 10 del matí: Partit de Fut-bol en el camp d'Esports. A les

12 de la nit: Assistència dels Pomells a la «Missa del Gall», en les respectives parròquies.

Dies 25 i 26: «Visita als Pessebres», cantant-se, entre altres cançons, les que han escrit expressament pels Pomells Mn. J. Cardona, J. Arús i Armand Obiols i que han sigut musicades pels mestres Mn. F. Muset, J. Masllovet i J. Clapés.

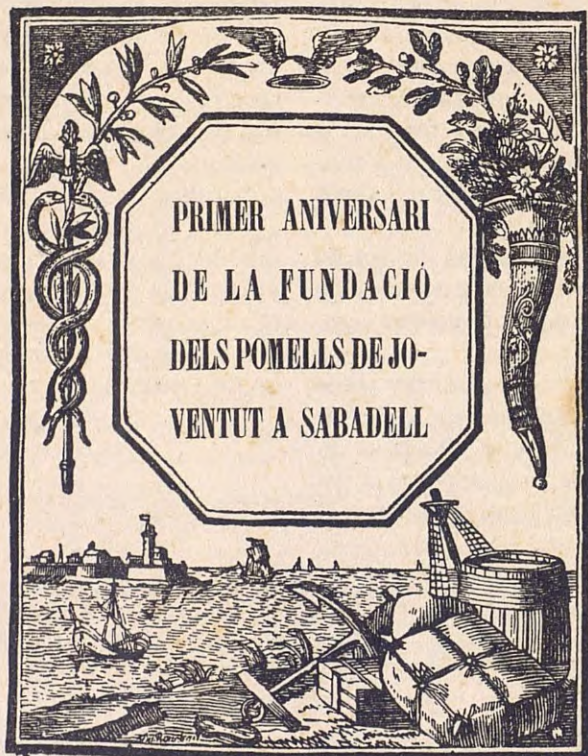
Dia 5: «Vigília dels Reis». A les 6 de la tarda: Al Centre de Cultura Popular de la Tinència, es reuniran les famílies que tindran avís d'ésser obsequiades pels Reis, sortint seguida-

ment la magnífica «Cavalcada» amb rica indumentària i gran orquestra, passant per la Rambla i Via Massagué fins a la Creu-Alta, deixant als Assils de GG. Tereses, Avis desamparats i Casa de Caritat. els presents de Reis recollits i confeccionats pels Pomells amb la cooperació de la secció «Nadal del Pobre» de la «Jovenut Catòlica».

Dia 7: «Solemne Festa Literari-Musical» per elements pomellistes en el teatre Principal, repartint-se en aquest acte pel jurat del «Concurs de Pessebres», compost d'artistes i periodistes, premis i diplomes als qui a son juí en siguin mereixedors.

Formen el jurat en Pere Valls, N'Antoni Oliver i en Francesc Casañas.

Dia 6: A les 10 del mati: A l'església de Sant Feliu, essent celebrant el senyor Rector Rvnd. Domènec Pagès, cantaran els «Pomells de Jovenut» la Missa *Fons Bonitatis*. A l'Oferitori recordant els presents dels «Reis de l'Orient», es farà l'ofrena litúrgica per una comissió de pomellistes i es cantaran durant l'adoració del Nen Jesús les cançons de Nadal, escrites i musicades pels poetes i mestres més amunt citats.

***

Ultra els diplomes que han obtingut els qui han pres part en el Concurs de pessebres, ha guanyat el primer premi de 50 pessetes el pessebre dels Pomells «Verge de la Salut» i «Llavor Catalana», i dos segons premis de 25 pessetes, els pessebres de les cases Bedós i Trias.

La missa de Comunió del dia 17, de que es fa esment en l'anterior progra-

ma i que fou cantada per nostres pomellistes, resultà solemníssima. Celebrà el Conseller P. Josep Teixidó, aidant-lo a dar la Comunió el Conseller P. Gaja. Els joves i damiselles pomellistes omplenaven el temple. Després de la missa es cantà la Salve. Al primer rengle dels assistents hi havia la Comissió presidida pels Consellers senyors Comas i Vidal i Viñas.

A l'hora de les Sardanes bullia de joves i noies la plaça de Sant Roc.

La Nit de Nadal ha sigut animada per nostres Pomells els quals seguint el programa, durant la missa del Gall, envaïren tots els temples.

Els pessebres enguany són molts, mereixent especial menció, el de l'Escola Pia, Casa la Caritat, Germanetes, Divina Pastora, Sagrada Família, can Motllor, Terrades, Vidal i Viñas, casa Manena, Arimón, Bedós, Burgarolas, Trias, Gambús, Comas, Puríssima i altres. Els pomellistes visitant-los restaurant la catalana tradició de cantar davant el Nen Jesús.

El dia 24 tingué lloc el partit de Futbol al camp d'Esports, entre els Pomells «Arrahona» i «Torns Eucarístics», havent guanyat el darrer.

Pel dia 7 es esperada la vetllada literària-musical i la gran Cavalcada pels Reis.

***

El dia 12 d'Agost morí l'esposa del respectable Conseller de Poncellines Na Josepa Francesc Serra. A les honres fúnebres que es celebraren a la Parròquia de la Puríssima, hi assistí nodrida representació de nostres Pomells amb varis Consellers. Déu la tingui al Cel. Repetim el condol a l'esmentat senyor Gambús i a la seva filla, presidenta de Poncellines.

El Pomell de Joventut Bocins de nostra Pàtria, celebrà missa a l'altar de Sant Jordi de l'església de Sant Feliu, el dia 29 d'octubre, que digué el Conseller Mn. J. Cardona. Feu la prèdica i beneï la senyera el Rvnd. Mn. Domènec Pagès, Arxiprest, essent Padrins

els esposos N' Ampar Batllori i En Jaume Figueras. Molts Pomells els acompanyaren en aquest acte.

La festa de l'Onze de Setembre es celebrà en Sant Feliu, també a l'altar de Sant Jordi amb missa i sant rosari, havent acudit a Barcelona representacions de nostres Pomells a depositar-rams amb cintes alusives a l'estàtua del Conseller En Rafel Casanova.

Renovada el passat Novembre la Junta del Pomell «Jardi de Nazaret» quedà constituïda en la següent forma:

Presidenta, Maria Terrades; Vis-presidenta, Teresa Dalmau; Secretària, Carme Dalmau; Vis-secretària, Anna Vilardell; Tresorera, Dolors Carol; Vis-tresorera, Teresa Artigas; Bibliotecària, Montserrat Vidal; Celadora general, Maria Serracant.

Pel mes de Juliol lliurà l'ànima a Déu el pomellista de «Flors de tot l'any» En Joan Figueras Antúnez, després de rebuts els Sants Sagraments. El Pomell li feu celebrar una missa amb ofertori a l'altar de Sant Jordi de l'església de Sant Feliu. Al cel el poguem veure.

També el primer d'Agost va tenir lloc l'enterrament de la senyoreta Na Dolors Ramonet, del Pomell «Voliaïnes», al qual hi assistiren moltes pomellistes amb bandera endolada. Bon nombre l'acompanyaren fins al cementiri i les altres retornaren a l'església de Sant Feliu on davant l'altar de Sant Jordi el Conseller Mn. Cardona els feu resar un pare-nostre per l'ànima de la plorada companya. Mes tard al mateix altar es celebrà una missa amb ofertori, repartint-se bells recordatoris, tot costejat per les companyes pomellistes.

Pel Novembre celebraren una festa montserratina els Pomells «Verge de la Salut» i «Llevor Catalana», en la forma que es llegeix en l'altre lloc.

Cal felicitar a la pomellista Na Carme Vidal per haver sigut premiada en els Jocs Florals del Poblet (Barcelona), com de tot cor ho fa GARBA.

Obres piadoses i patriòtiques dels Pomells de Joventut de nostra ciutat, que han sigut enviades a la Redacció de Garba.

VOLIAINES: M. S. Va salvar a una seva amiga que una onada anava a ofegar-la.—**T. A.** Ha deturat un home que un automòbil anava a agafar-lo.—**Rosini:** Ha pregat per l'ànima de la companya pomellista Dolors Ramonet. Ha lograt que en una família on es parlava en castellà es fes en català, ensenyant-los'hi els mots que no sabien. Prega cada setmana per la salut del seu Conseller.—**Rosa Canals:** Ha vestit a una nena que anava indecent. Ha socorregut una família per a que el dia de la Festa Major pogués fruit de la joia de les altres. Descompartí a dos nois que's barallaven a ple carrer. Curà que un home no malparlés de Déu i de la Pàtria.—**T. Espinal:** Logrà que dues amigues que temps ha no anaven a missa, s'apropessin a combregar el primer divendres de mes. Ha sofert amb paciència un reny sense motiu. Ha pregat per un pomellista malalt. Ha defensat amb persones majors als Pomells i a son Mestre. Ha recollit a un nen que havia caigut al carrer i l'entrà a casa seva.—**T. E. G.:** Ha cedit el seient del tren a una velleta. Ha fet vetlla a Jesús Sagramentat i a la Verge de Montserrat amb caputxeta. Va escriure una carta per un senyor que no en sabia.

TORNS EUCARÍSTICS: Joan Torruella: Ha defensat a un pobre desventurat que era insultat per uns nois. No ha permès que's renegué de nostra Pàtria.—**Albert Massagué:** Ha ofert

la Comunió per l'ànima d'En Rafel Casanova i demés martres de Catalunya.—**Josep M.ª Sabater:** Ha ensenyat el Catecisme, els diumenges, a varis nois. Ha mirat de convèncer a un amic per a que es fes pomellista.—**David Graells:** Ha ofert la Comunió per les ànimes dels catalans morts al Marroc.—**S. Ginesta:** Ha corregit a uns nois que blasfemaven.—**V. Griera:** Ha recollit, per tal que no fos trepitjat, un moç de pa del carrer.—**Francesc de P. C.:** Ha pregat perquè al batejar a sa germaneta li posessin el nom de Montserrat, havent-ho lograt.—**Francesc Solà:** Ha oït una missa a l'altar de Sant Jordi, pels germans que lluiten a l'Àfrica.—**Ramon Sans:** Ha combregat a favor de l'obra pomellista.—**B. Martí:** Ha pregat a un home que fes anar a son fill a les Escoles de la Protectora.—**F. Rocabert:** Ha collit els cèntims que havien caigut d'una senyora i els hi ha tornat a ses mans.—**J. Vidal:** Ha fet companyia a un pomellista malalt.—**P. Flaqué:** Ha aidat a un nen petit a obrir una porta que no podia.—**A. Massagué:** Ha ofert la Comunió per l'ànima del seu pare.—**Q. Masferrer:** Ha plegat de terra uns rosaris i els ha donat a qui pertanyien.—**A. Casals:** Ha pregat per les ànimes del Purgatori.—**F. Sampere:** S'ha interessat per la salut d'un amic malalt.—**A. Gregori:** Ha anat a missa a l'istiu, malgrat una hora de camí.—**Q. Romeu:** Ha curat que un noi anés a

combregar.—Ramon Arquer: Ha fet veure a un carreter que els renecs que deia no farien tirar el carro.—Ll. Sallarés: Ha tingut cura en parlar bé nostra llengua.—J. Terrades: Ha corregir el tant estès «Adiós».—P. Bordest: Ha explicat als amics història de Catalunya.—A. Estop: Ha cultivat la llengua catalana i propagat la descastellanització de la mateixa.—Ll. Batllell: Ha ensenyat a altres la nostra sardana.—Ll. Barceló: Ha Ingressat a la Protectora.—R. Ustrell: Ha fet pas a un ceguet.—A. Llobet: Ha fet caritat a un pobre que pel carrer tocava el violí.—Q. Pons: Ha tret del carrer una pell de taronga per tal de que no fes caure.

LLIRS DE LA VALL: R. D.: Prega per la llibertat de Catalunya.

PLETA DE MARIA: M. R.: Ha resat

a la Moreneta pel retorn de les bones costums.

JARDÍ DE NAZARET: N.: Ha reptat amb caritat a qui malparlava.

OVELLETES DEL BON JESÚS: V.: Ha dat el berenar a una pobre.

BOCINS DE NOSTRA PÀTRIA: Han procurat que el seu Pomell tingués bandera pròpia.

VIOLETES DEL BOSC: Han contribuït al *Nadal del Pobre* i han encomanat tres misses per l'ànima del seu professor senyor Deu.

FLORS DE TOT L'ANY: Han fet un funeral per l'ànima del pomellista Figueras.

ARRAHONA: Han laborat perquè es suscribís a la *Publicitat* cristianitzada el *Centre* que freqüenten.

PRESIDÈNCIES DELS NOSTRES POMELLS DE JOVENTUT

POMELLS:	PRESIDÈNCIES:	DOMICILIS:
Roses de Jericó	Maria Quer	Manso, 33.
Llesami Florit.	Rosa Lacasa.	Rambla, 207.
Pleta de Maria	Elvira Martí	Manso, 37.
Mare de Déu de la Salut.	Montserrat Llonch. . . .	Corominas, 49.
Llavor Catalana.	Julita Molins.	Rambla, 245.
Jardí de Nazareth	Maria Terradas.	11 Novembre, 13.
Poncellines.	Rosa Gambús	S. Francesc, 7.
Voliaines	Rosa Canals	Palanca, 3-5.
Poncelles	Rosa Tarruell	Escola-Pia, 22.
Rosada del Cel	Angela Casas	Ample, 89.
Ovelletes del bon Jesús .	Mercè Viñas.	S. Vicents, 5.
Roses en esclat	Teresa Figueras	Muntarols, 52.
Obrers de nostra Pàtria.	Pere Casals	Cllg. Escl, ^a Pia (P. Tdó.)
Cèlica llum.	Pere Fontanet	Pensionat.
Girassol.	Pere Lacasa.	Rambla, 207.
Bocins de nostra Pàtria.	Ramon Burgarolas	Muntarols, 52.
Flors de ginesta.	Josep Bosch	Escola-Pia, (P. Teixidó).
Sempreviva	Lluís Bonada	Sol, 53.
Fruits primerencs	Albert Vinyes	S. Vicents 5, (Creu-Alta).
Torns Eucarístics	Quirze Estop.	Rambla, 85.
Clavells de Primavera .	Joaquim Arimón	Argüelles, 63.
Llirs de la vall	Antoni Llobet	Carretera Barcelona, 218
Al·leluia.	Josep Vila.	Escola Industrial, 16.
Flors de tot l'any	Anton Sastre Regàs	Carretera Barcelona, 26
Ram d'olivera.	Elena Pont	Estrella, 20.
Violetes del bosc	Moisès Graells	Padilla, 14.
Flor del Vallès	Sebastià Arderius	Sant Pere, 24.
Arrahona	Carles Llonch	Corominas. 49.
Sardà i Salvany	J. Padró	Montserrat, Colg. Roure.
Obreres de Catalunya .	Mercè Guerrero	Escola-Pia, (P. Teixidó).
Roger de Llúria	Josep Marlet.	Centre Català.
Roselles del Vallès. . . .	Maria Pinyol.	Estrella, 61.
Sant Tarcisi	Francesc Ventura.	Acadèmia Catòlica.

CONSELLERS DELS POMELLS

MN. ANTOLÍ VANCELL, P. JOSEP TEIXIDOR, MN. MANEL RIBAS, JOAN COMAS, MN. BALDIRI CARDONA, MN. SALVADOR NOGUERA, MN. JAUME FERRER, FELIU GAMBÚS, MN. JOSEP CARDONA, RAMON PICART, JAUME VIDAL VIÑAS, DOMENEC COLILLES, P. RAMON HOSTENCH, P. LLUIS RODÉS, P. LLUIS GAJA, P. ALBERT GALIANO, P. NICOLAU BUSQUETS, JOSEP ROURE, JOSEP MARLET I PERE GARRIGA.

LAUS DEO ET HONOR CATALONIÆ

Antiga Cristalleria
de
Vda. de Pere Rovira

Pedregar, núm. 4

SABADELL

***

Terrissa, majòliques, articles de Fantasia, baixelles, cristalls de Baccarat, vidres, porcelanes i objectes per a regal del país i estrangers

***

Pedregar, 4. ∞ SABADELL

ENCICLOPÈDIA "ESPASA"

ACABA DE SORTIR EL VOLUM XLVII DE LA
ENCICLOPEDIA UNIVERSAL IL·LUSTRADA
:: *EUROPEO AMERICANA* ::

FILLS DE J. ESPASA, editors
BARCELONA

CARRER DE LES CORTS, 579 I 581

ES LA MÉS MODERNA I MÉS COMPLETA
QUE ES CONEIX LA ENCICLOPEDIA «ESPASA»

Dolceria i Cosmado
MESTRE i OLIVELLA
Succesors de l'antiga casa FONOLLEDA

TELÉFON 344
SABADELL

Fabricació de PA DE VIENA a diferents hores del dia
Elaboració de BOMBONS DE XACOLATA
Especialitat en DOLÇOS i GELATS D'ENCARREC